

The image features a large, abstract graphic on the left side, composed of several overlapping, parallel diagonal stripes. The stripes are colored in a sequence of dark blue, yellow, and red, with thin white lines separating them. The stripes are oriented from the top-left towards the bottom-right. The word "SENSES" is printed in a bold, black, serif font on the right side of the image, positioned horizontally and centered vertically relative to the graphic's height.

SENSES

*Για την ολοκλήρωση της πτυχιακής μου εργασίας οφείλω
πρώτα από όλα να ευχαριστήσω την επιβλέπουσα
καθηγήτριά της εργασίας μου, κυρία Σίνου Μάρω για την
εμπιστοσύνη που μου έδειξε με την αποδοχή της
συνεργασίας μας, για τις χρήσιμες συμβουλές και την
καθοδήγησή της, καθώς και για την προθυμία της να με
βοηθήσει σε ότι χρειάστηκα. Επίσης, νιώθω τεράστια
ευγνωμοσύνη και θα ήθελα να πω ένα μεγάλο ευχαριστώ
στην οικογένεια μου, για την ηθική και ψυχολογική τους
στήριξη, χωρίς την οποία δεν θα είχα φέρει εις πέρας την
πτυχιακή μου εργασία και όχι μόνο..*

**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΤΕΧΝΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ**

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**“ΤΟ ΠΑΡΚΟ ΤΩΝ ΑΙΣΘΗΣΕΩΝ –
ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΠΛΑΤΕΙΑΣ ΚΟΤΖΙΑ ΣΤΟ
ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ”**

**Συγγραφέας:
Κυριαζής Αλέξανδρος**

A.M.: 91512068

**Επιβλέπουσα καθηγήτρια:
Σίνου Μαρία**

ΑΘΗΝΑ, ΙΟΥΛΙΟΣ, 2023

**UNIVERSITY OF WEST ATTICA
SCHOOL OF APPLIED ARTS & CULTURE
DEPARTMENT OF INTERIOR ARCHITECTURE**

THESIS

**“PARK OF THE SENSES – REDESIGN OF
KOTZIA SQUARE
IN THE CENTER OF ATHENS”**

**Student name and surname:
Kyriazis Alexandros**

R.N.:91512068

**Supervisor name and surname:
Sinou Maria**

ATHENS, JULY, 2023

**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΤΕΧΝΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ**

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**“ΤΟ ΠΑΡΚΟ ΤΩΝ ΑΙΣΘΗΣΕΩΝ –
ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΠΛΑΤΕΙΑΣ ΚΟΤΖΙΑ ΣΤΟ
ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ”**

Μέλη Εξεταστικής Επιτροπής συμπεριλαμβανομένου και του Εισηγητή

Η πτυχιακή εργασία εξετάστηκε επιτυχώς από την κάτωθι Εξεταστική Επιτροπή:

Α/α	ΟΝΟΜΑ ΕΠΩΝΥΜΟ	ΒΑΘΜΙΔΑ / ΙΔΙΟΤΗΤΑ	ΨΗΦΙΑΚΗ ΥΠΟΓΡΑΦΗ
1	Μάρω Σίνου	Αναπληρώτρια Καθηγήτρια	
2	Μανώλης Αναστασάκης	Λέκτορας Εφαρμογών	
3	Κατερίνα Σκάλκου	Ακαδημαϊκή Υπότροφος	

ΔΗΛΩΣΗ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ/ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ο/η κάτωθι υπογεγραμμένος/η **ΚΥΡΙΑΖΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ** του **ΑΝΤΩΝΙΟΥ**, με αριθμό μητρώου 91512068 φοιτητής/τρια του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής της Σχολής **ΣΧΟΛΗ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΤΕΧΝΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ** του Τμήματος **ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ**, δηλώνω υπεύθυνα ότι:

«Είμαι συγγραφέας αυτής της πτυχιακής/διπλωματικής εργασίας και ότι κάθε βοήθεια την οποία είχα για την προετοιμασία της είναι πλήρως αναγνωρισμένη και αναφέρεται στην εργασία. Επίσης, οι όποιες πηγές από τις οποίες έκανα χρήση δεδομένων, ιδεών ή λέξεων, είτε ακριβώς είτε παραφρασμένες, αναφέρονται στο σύνολό τους, με πλήρη αναφορά στους συγγραφείς, τον εκδοτικό οίκο ή το περιοδικό, συμπεριλαμβανομένων και των πηγών που ενδεχομένως χρησιμοποιήθηκαν από το διαδίκτυο. Επίσης, βεβαιώνω ότι αυτή η εργασία έχει συγγραφεί από μένα αποκλειστικά και αποτελεί προϊόν πνευματικής ιδιοκτησίας τόσο δικής μου, όσο και του Ιδρύματος.

Παράβαση της ανωτέρω ακαδημαϊκής μου ευθύνης αποτελεί ουσιώδη λόγο για την ανάκληση του πτυχίου μου».

Ο/Η Δηλών/ούσα

ΚΥΡΙΑΖΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ

(Υπογραφή)

* **Ονοματεπώνυμο /Ιδιότητα**

Ψηφιακή Υπογραφή Επιβλέποντα

* Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και μετά από αιτιολόγηση και έγκριση του επιβλέποντα, προβλέπεται χρονικός περιορισμός πρόσβασης (embargo) 6-12 μήνες. Στην περίπτωση αυτή θα πρέπει να υπογράψει ψηφιακά ο/η επιβλέπων/ουσα καθηγητής/τρια, για να γνωστοποιεί ότι είναι ενημερωμένος/η και συναινεί. Οι λόγοι χρονικού αποκλεισμού πρόσβασης περιγράφονται αναλυτικά στις πολιτικές του Ι.Α. (σελ. 6):

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο | Η ΠΛΑΤΕΙΑ ΩΣ ΜΕΡΟΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΧΩΡΟΥ

- 1.1 Εισαγωγή στην έννοια του δημόσιου χώρου
- 1.2 Κοινωνική αλληλεπίδραση στο δημόσιο χώρο
- 1.3 Η έννοια του δημόσιου χώρου ως δομή
- 1.4 Παράμετροι σχεδιασμού της πλατείας
- 1.5 Παραδείγματα πλατειών

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο | ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

- 2.1 Ευρύτερη περιοχή / Πλατεία Κοτζιά
- 2.2 Αρχιτεκτονική περιοχής / Κτήρια
- 2.3 Κίνηση οχημάτων – πεζών / Profile χρηστών
- 2.4 Πολιτιστικές εκδηλώσεις
- 2.5 Κλιματικά δεδομένα
- 2.6 Περιφερειακή όραση / Επιμέρους στοιχεία του χώρου
- 2.7 Αναφορά σε πλεονεκτήματα – μειονεκτήματα της περιοχής ενδιαφέροντος

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο | Η ΠΡΟΤΑΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΠΛΑΣΗΣ

- 3.1 Πηγή έμπνευσης
  - 3.2 Ανάλυση κεντρικής ιδέας
  - 3.3 Λειτουργικό πρόγραμμα
  - 3.4 Ανάλυση πρότασης – σχέδια
  - 3.5 Αναφορά επιμέρους στοιχείων – δεδομένων
    - 3.5.1 Χάρτης διαδρομών
    - 3.5.2 Χάρτης Θερμοκρασιών
    - 3.5.3 Χάρτης περιοχών ανάπαυσης
    - 3.5.4 Χάρτης πηγών φωτισμού
    - 3.5.5 Χάρτης φύτευσης
    - 3.5.6 Παρατήρηση διαδρομής ήλιου
  - 3.6 Ανάλυση επιλογής υλικών
  - 3.7 Συμπεράσματα
- Βιβλιογραφία

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η πόλη της Αθήνας αποτελεί έναν πολιτιστικό θησαυρό, με μια πλούσια ιστορία που εκτείνεται χιλιάδες χρόνια πίσω. Μια από τις πλέον εντυπωσιακές πτυχές αυτής της ιστορίας, είναι ο τρόπος με τον οποίο δομούνταν και αξιοποιούνταν οι δημόσιοι χώροι. Από την αρχαιότητα, οι Έλληνες αντιλαμβάνονταν τη σημασία των δημόσιων χώρων ως κέντρα αλληλεπίδρασης, κοινωνικής συνάντησης και πολιτισμικής έκφρασης.

Οι πόλεις – κράτη όπως η Αθήνα, ήταν σχεδιασμένες με πεζόδρομους, πλατείες, θέατρα και γυμνάσια, που προσέφεραν χώρο για συζήτηση, εκδηλώσεις και κοινωνική ζωή. Οι πολίτες συναντιόνταν, αντάλλασσαν ιδέες και συμμετείχαν σε πολιτικές, πολιτιστικές και κοινωνικές εκδηλώσεις. Οι δημόσιοι χώροι αποτελούσαν έναν καταλύτη για τη δημιουργία κοινότητας και την ανταλλαγή ιδεών.

Ωστόσο, με την πάροδο του χρόνου, η δόμηση των δημόσιων χώρων στην Αθήνα έχει αλλάξει σημαντικά. Η βεβιασμένη δόμηση και η αστικοποίηση της περιοχής, έχουν οδηγήσει σε μια έλλειψη φυσικού στοιχείου και αισθητικής αξίας, σε πολλούς δημόσιους χώρους. Οι παράγοντες αυτοί έχουν επηρεάσει αρνητικά την εμπειρία των πολιτών και επισκεπτών της περιοχής.

Παρόλα αυτά, υπάρχουν τρόποι με τους οποίους μπορούμε να αντιμετωπίσουμε αυτό το πρόβλημα και να δώσουμε νέα ζωή στους δημόσιους χώρους της Αθήνας. Ένας από αυτούς τους τρόπους είναι η ενσωμάτωση του φυσικού στοιχείου στη σχεδίαση των χώρων. Αυτό μπορεί να γίνει με την προσθήκη πρασίνου, δέντρων, λουλουδιών και υδάτινων στοιχείων, που προσφέρουν οικολογική ισορροπία και αισθητική απόλαυση στον χώρο.

Επιπλέον, είναι σημαντικό να ενθαρρύνουμε για τη συμμετοχή του κοινού στη διαδικασία σχεδίασης και ανάπτυξης των δημόσιων χώρων. Οι πολίτες και οι επισκέπτες πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να εκφράζουν τις ανάγκες και τις προτάσεις τους για τους χώρους που τους αφορούν. Η διαβούλευση με το κοινό και η συμμετοχή του στη λήψη αποφάσεων, μπορεί να οδηγήσει σε καλύτερα αποτελέσματα και να δημιουργήσει μια αίσθηση ιδιοκτησίας και φροντίδας των δημόσιων χώρων από τους ίδιους τους χρήστες τους.

Με την ενσωμάτωση του φυσικού στοιχείου, τη συμμετοχή του κοινού, τη διατήρηση και ανάδειξη των αρχαίων μνημείων, μπορούμε να αναζωογονήσουμε τους δημόσιους χώρους και να προσφέρουμε μια πιο εμπλουτισμένη και ευχάριστη εμπειρία στους χρήστες τους, ενεργοποιώντας ταυτόχρονα το αίσθημα ευαισθητοποίησης για τη σημασία της φροντίδας και της διατήρησης των δημόσιων χώρων.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Αντικείμενο της παρούσας μελέτης είναι η ανάπλαση της πλατείας Κοτζιά στο ιστορικό κέντρο της Αθήνας. Η αναδόμηση αυτή, στοχεύει στη δημιουργία, ενός φιλικού προς το περιβάλλον και ευχάριστου χώρου για τους χρήστες της. Η λύση της πλατείας βασίζεται στις αρχές του αιεφορικού σχεδιασμού, δίνοντας έμφαση στην μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος.

Η προτεινόμενη διαμόρφωση θα λάβει υπόψη τις ανάγκες και τις προτιμήσεις των χρηστών. Θα δοθεί η απαραίτητη προσοχή στη δημιουργία ενός φιλόξενου περιβάλλοντος, που θα ευνοεί την κοινωνική αλληλεπίδραση και την αίσθηση ασφάλειας για τους χρήστες.

Ένας σημαντικός στόχος του σχεδιασμού, είναι η ένταξη μιας ακολουθίας διαδρομών, που θα προσφέρουν μια εμπειρία γεμάτη αισθήσεις στους διαβάτες της πλατείας.

Στο πλαίσιο της εργασίας, θα πραγματοποιηθεί ανάλυση της περιοχής μελέτης. Αυτή θα περιλαμβάνει την ευρύτερη περιοχή της πλατείας Κοτζιά, την αρχιτεκτονική των κτηρίων, την κίνηση οχημάτων και πεζών, τις πολιτιστικές εκδηλώσεις, τα κλιματικά δεδομένα και την περιφερειακή όραση μέσα από το οπτικό πεδίο του χρήστη. Επίσης, θα αναλυθούν τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα της περιοχής ενδιαφέροντος.

Η πρόταση αντλεί την πηγή έμπνευσης από την υπάρχουσα μορφή της περιοχής ενδιαφέροντος και θα περιλαμβάνει την ανάλυση της κεντρικής της ιδέας. Θα αναπτύσσει το λειτουργικό πρόγραμμα και θα προταθούν σχέδια για τον χώρο. Παράλληλα, θα εξεταστούν πιθανές βελτιώσεις στην πρόσβαση και την ασφάλεια της περιοχής μελέτης.

Συνοψίζοντας, ο σχεδιασμός της ανάπλασης της πλατείας Κοτζιά έχει ως στόχο τη δημιουργία ενός φιλικού προς το περιβάλλον και ευχάριστου χώρου προς τους χρήστες της. Μέσω της αποδοτικής χρήσης των πόρων, της προσαρμοστικότητας στις μελλοντικές ανάγκες και της προσέγγισης με βάση τις ανάγκες και προτιμήσεις των χρηστών, η πρόταση αυτή, θα προσφέρει μια ευχάριστη απόδραση στην πόλη για τους κατοίκους και τους επισκέπτες.

Λέξεις – Κλειδιά: Αθήνα, πλατεία Κοτζιά, αιεφορικός σχεδιασμός, αλληλεπίδραση, διαδρομές αισθήσεων.

ABSTRACT

The subject of this study is the revitalization of Kotzia Square in the historic center of Athens. The aim of this reconstruction is to create an environmentally friendly and pleasant space for its users. The design of the square is based on principles of sustainable planning, emphasizing the reduction of its environmental footprint.

The proposed redevelopment will take into account the needs and preferences of the users. Emphasis will be placed on creating a welcoming environment that promotes social interaction and a sense of security for the users.

An important goal of the design is the integration of a sequence of pathways that will offer a sensory experience to the square's visitors, allowing them to either wander or quickly traverse to the other side of the park.

In this way, the revitalization of the square will be sustainable and adaptable to the future needs of the area, providing a pleasant urban escape for both residents and visitors. As part of the work, an analysis of the study area will be conducted. This will include the wider area of Kotzia Square, the architecture of the buildings, vehicular and pedestrian traffic, cultural events, climate data, and the peripheral vision within the users' visual field. Additionally, the advantages and disadvantages of the area of interest will be examined.

The proposal draws inspiration from the existing form of the area of interest and will include an analysis of the central idea. It will develop a functional program and propose designs for the space. Simultaneously, possible improvements to the accessibility and safety of the area will be explored.

In summary, the design of the revitalization of Kotzia Square aims to create an environmentally friendly and pleasant space for its users. Through efficient resource utilization, adaptability to future needs, and an approach based on the needs and preferences of the users, this proposal will provide an enjoyable urban escape for both residents and visitors.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο Η ΠΛΑΤΕΙΑ ΩΣ ΜΕΡΟΣ ΤΟΥ
ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΧΩΡΟΥ**

1.1 Εισαγωγή στην έννοια του δημόσιου χώρου

Λέγοντας δημόσιος χώρος χρησιμοποιούνται δύο λέξεις με διαφορετικές σημασίες. Δε μπορεί κανείς να ορίσει μια αντικειμενική προσέγγιση για να τον περιγράψει εννοιολογικά και αυτό συμβαίνει γιατί, υπάρχουν παράγοντες που μεταβάλλονται με το πέρασμα του χρόνου, την τοποθεσία που πραγματεύονται και τις κοινωνικές συνθήκες που είναι σε ισχύ. Ο όρος δημόσιος «αναφέρεται σε ότι σχετίζεται με το κοινό, με τον λαό, που υπάρχει για το σύνολο του λαού»¹. Αυτόματα, ο λόγος ύπαρξης του δηλαδή, είναι ο ίδιος ο λαός. Ωστόσο με το πέρασμα των χρόνων, αναδιαμορφώνεται επηρεαζόμενος από τις κοινωνικές αλλαγές της εκάστοτε εποχής. Χρησιμοποιώντας τον όρο “χώρος”, δεν ερμηνεύουμε μόνο μια τοποθεσία, αλλά σύνολο παραγόντων όπως, πολιτισμικών, οικονομικών, κοινωνικών κλπ. όπου αντίστοιχα εξελίσσονται. Πολλές φορές μάλιστα, τον χρησιμοποιούμε για να περιγράψουμε ένα κοινό άθροισμα ιδεών ή απόψεων. Έτσι, δεν μπορεί να οριστεί μια συγκεκριμένη και αντικειμενική έννοια, όπου θα περιγράψει τον δημόσιο χώρο, γιατί οι μεταβολές και οι παράγοντες που τον επηρεάζουν δεν είναι σταθεροί, ακόμα κι αν διαχρονικά, εξυπηρετεί κάποιες βασικές λειτουργίες.

Εικόνα 1

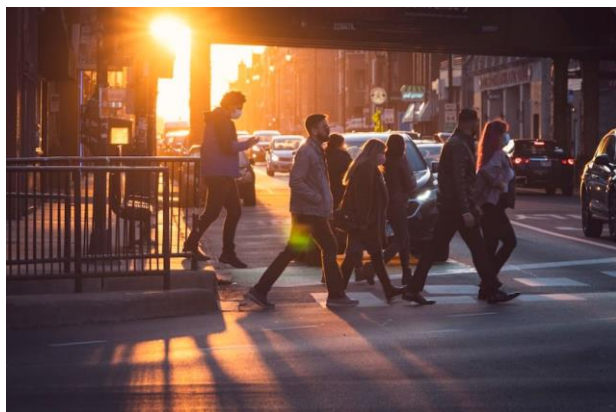
Εικόνα 2

Στη σύγχρονη εποχή και πιο συγκεκριμένα σε ευρωπαϊκά πλαίσια, λέγοντας “δημόσιο αστικό χώρο”, αναφερόμαστε στο χώρο που βρισκόμαστε εντός της πόλης, μόλις αποχωρήσουμε από το προσωπικό – ιδιωτικό μας περιβάλλον. Στην καθημερινή μας ρουτίνα, χρησιμοποιούμε αμέτρητες φορές δημόσιους κοινόχρηστους χώρους, πάρκα, διανύουμε δρόμους και στο μεγαλύτερο βαθμό τους προσπερνούμε χωρίς να δώσουμε προσοχή. Σε άλλες περιπτώσεις, μεταφερόμαστε κατ’ επιλογήν σε αυτούς, για κάποια δραστηριότητα, για να χαλαρώσουμε και να ξεκουραστούμε, να βρεθούμε σε κάποιο ραντεβού, ακόμα και να παρατηρήσουμε άσκοπα τρίτους και να ξεφύγουμε από τα άγχη και τις σκέψεις μας.

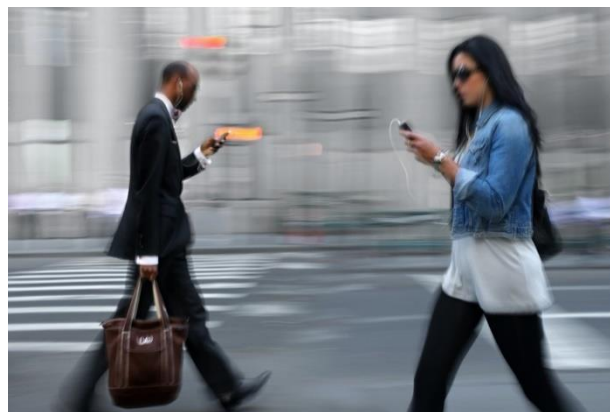
Όλες αυτές οι ενέργειες που διαδραματίζονται στους δημόσιους χώρους, σε ορισμένες περιστάσεις μας έλκουν, ενώ άλλες φορές μας φαίνονται κουραστικές. Ακόμα και οι ίδιοι οι χώροι σε ορισμένους φαίνονται ευχάριστοι και ενδιαφέρον, ενώ για άλλους αδιάφοροι.

¹ Μπαμπινιώτης Γ., Λεξικό της Νέας Ελληνικής γλώσσας, Αθήνα: Κέντρο Λεξικολογίας, 1998.

Παρατηρούμε λοιπόν, πως για μια τοποθεσία, όπου συμβαίνουν για μια συγκεκριμένη στιγμή κάποιες ενέργειες, έχει διαφορετικό αντίκτυπο σε κάθε άνθρωπο και αυτό οφείλεται στην προσέγγιση που δίνει ο καθένας, με βάση την αντιληπτική του ικανότητα και κατάσταση.

Εικόνα 3

Εικόνα 4

Ακολούθως, δίνεται η τοποθέτηση σε αυτό το ζήτημα από τους Carmona M., Heath T., Oc T., Tiesdell S.² «*Η αντιληπτική διάσταση των δημόσιων χώρων, αφορά, όπως προκύπτει και από το όνομά της, τον τρόπο με τον οποίο γίνεται αντιληπτός ο χώρος από τους χρήστες του. Οι χρήστες επηρεάζουν και επηρεάζονται από το δημόσιο χώρο δημιουργώντας με τον τρόπο αυτό σχέσεις αλληλεπίδρασης. Ο τρόπος με τον οποίο αντιλαμβανόμαστε το χώρο πραγματοποιείται μέσω των αισθήσεών μας, και κυρίως μέσω της όρασης, της ακοής, της όσφρησης και της αφής.*

Η αντίληψη του χώρου αφορά τη συλλογή, οργάνωση και επεξεργασία των ερεθισμάτων και των πληροφοριών του περιβάλλοντος από τον χρήστη του. Στο σημείο αυτό γίνεται μία διάκριση μεταξύ της αίσθησης και της αντίληψης του χώρου, ωστόσο, στην πράξη τα όρια μεταξύ των δύο είναι δυσδιάκριτα, καθώς είναι δύσκολο να προσδιοριστεί το σημείο όπου τελειώνει η αίσθηση και αρχίζει η αντίληψη. Η αίσθηση του χώρου γενικότερα, και του δημόσιου χώρου κατ' επέκταση, γίνεται κατά κύριο λόγο μέσω των τεσσάρων αισθήσεων που προαναφέρθηκαν. Η αντίληψη του χώρου αποτελεί μία περισσότερο πολύπλοκη διεργασία, η οποία σαφώς ξεπερνά την απλή αίσθηση αυτού. Η αντίληψη του χώρου αφορά την επεξεργασία και κατανόηση των ερεθισμάτων, και πιο συγκεκριμένα αφορά τέσσερις συνιστώσες της αντίληψης του χώρου, οι οποίες αναφέρονται ακολούθως:

Γνωστική: αναφέρεται στην σκέψη, επεξεργασία, οργάνωση και αφομοίωση των πληροφοριών που αφορούν το χώρο. Στην ουσία αφορά την δυνατότητα του χρήστη να αντιληφθεί το περιβάλλον.

Συναισθηματική: αφορά τα συναισθήματα τα οποία επηρεάζουν την αντίληψή μας για τον χώρο, αλλά και τα συναισθήματα τα οποία γεννούνται από την επαφή με αυτόν.

² Carmona M., Heath T., Oc T., Tiesdell S, Public places – Urban spaces. The dimensions of Urban Design, Great Britain: Architectural Press, 2003.

Ερμηνευτική: περικλείει τα νοήματα και τις συσχετίσεις που αντλούνται από τον χώρο. Η ερμηνεία των πληροφοριών εξαρτάται από τις μνήμες, τα βιώματα και τις εμπειρίες του ατόμου. Πολλές φορές πραγματοποιείται και η αυθόρμητη σύγκριση με άλλους χώρους.

Αξιολογική: ενσωματώνει τις αξίες και τις προτιμήσεις του ατόμου και την υποκειμενική αντίληψη του καλού και του κακού.»

Από το παραπάνω απόσπασμα, αλλά και από την καθημερινή εμπειρία όπως περιγράφηκε αρχικά, συμπεραίνουμε πως οι τρόποι που αντιλαμβανόμαστε τον δημόσιο αστικό χώρο διαφέρουν από άτομο σε άτομο, από ομάδα σε ομάδα, από πολιτισμό σε πολιτισμό και φυσικά ανά χρονική περίοδο.

Εικόνα 5

Εικόνα 6

Εικόνα 7

1.2 Κοινωνική αλληλεπίδραση στον δημόσιο χώρο

«Οι αλληλεπιδράσεις είναι το κυρίαρχο χαρακτηριστικό του αστικού περιβάλλοντος, το να βρίσκεται κανείς εκεί, σημαίνει να δέχεται, να παίρνει μέρος, να παραδίδεται σε έμμεσες και άμεσες αλληλεπιδράσεις»³

Βασικό χαρακτηριστικό της δημόσιας ζωής, είναι οι αλληλεπιδράσεις μεταξύ των χρηστών και του ίδιου του χώρου, έτσι, προάγει την κοινωνικοποίηση. Μέσω αυτής της ενέργειας οι άνθρωποι συμμετέχουν είτε ως πομποί, είτε ως δέκτες. Ο M. Gausa, και οι λοιποί συγγραφείς⁴ αναφέρουν πως, η αλληλεπίδραση ορίζεται ως αμοιβαία ανταλλαγή ενέργειας και πληροφορίας. Οι αλληλεπιδράσεις σηματοδοτούνται μέσω μηνυμάτων, συμπεριφορών, συναισθημάτων ή πληροφοριών και εκφράζονται μέσα από τη συμμετοχή του κοινού στο δημόσιο χώρο, αφού αυτός ανήκει στον λαό. Ένας πολίτης μπορεί να γίνει ενεργός μέσα από τη συμμετοχή του σε κοινωνικές, θρησκευτικές, πολιτιστικές εκδηλώσεις κλπ. Όσον αφορά τις αλληλεπιδράσεις στο αστικό περιβάλλον, ο N. Larco τις διακρίνει σε δύο κατηγορίες, τις πιθανές και τις αναγκαστικές.

Οι αλληλεπιδράσεις και η αστικότητα του περιβάλλοντος αλληλοεπηρεάζονται: όσο αυξάνονται οι αλληλεπιδράσεις μεταξύ των ανθρώπων, τόσο αυξάνεται και η αστικότητα του περιβάλλοντος. Αντίστροφα, όταν υπάρχουν συγκεκριμένες προϋποθέσεις (όπως πυκνότητα και ποικιλία σε ανθρώπους, δραστηριότητες και χώρο), οι αλληλεπιδράσεις εντείνονται.

³ Larco N., "What is Urban", Places, v.15, no.2, 2003.

⁴ Gausa M., Gaullart V., Muller W., et al., "The Metapolis Dictionary of Advanced Architecture", Barcelona, 2003.

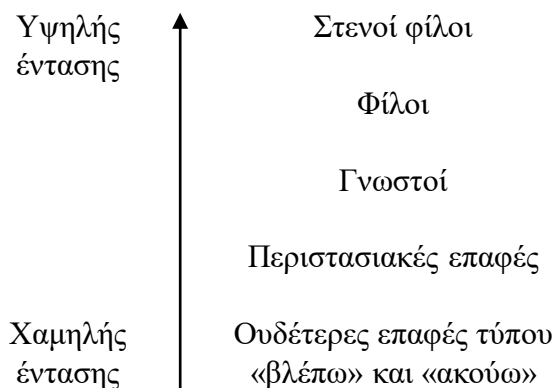

Ο ίδιος ο δημόσιος χώρος είναι ένας ζωντανός οργανισμός, αφού δημιουργεί τις βάσεις για κοινωνική αλληλεπίδραση και μαγνητίζει το κοινό και αυτό είναι που τον καθιστά επιτυχημένο. Ένας δημόσιος χώρος χωρίς χώρους δραστηριοτήτων, χώρους ανάπαυσης που είναι η πηγή νέων γνωριμιών και συζητήσεων και γενικότερα “αδρανής”, δεν προσφέρει οφέλη στους χρήστες του, επομένως και στην ίδια την πόλη.

Συνεπώς, η ένταση και ο βαθμός της αλληλεπίδρασης που παρατηρείται στους δημόσιους χώρους, έχει άμεσο συσχετισμό με την αστικότητα του περιβάλλοντος και τις ποιότητές του, στην ποικιλία και την ποιότητα δραστηριοτήτων που φιλοξενεί.

Εικόνα 8

Ο Gehl μέσα από το βιβλίο «Η ζωή ανάμεσα στα κτήρια»⁵ υποστηρίζει, πως οι γκάμα δραστηριοτήτων που φιλοξενούνται στους δημόσιους χώρους εντός των πόλεων, τους καθιστά ζωτικής σημασίας και ελκυστικούς. Ο άνθρωπος ως ον, από τη βιολογικά ανήκει σε ομάδες και επιδιώκει να έχει επαφή με άλλους όμοιούς του. Αυτές οι επαφές χωρίζονται σε μορφές και διαβαθμίσεις.

Επαφή σε μέτριο επίπεδο. Η έλλειψη δραστηριοτήτων μεταξύ των κτιρίων οδηγεί στην απώλεια επαφών και την αύξηση των ορίων μεταξύ απομόνωσης και επαφής. Οι άνθρωποι βρίσκονται είτε μόνοι είτε με άλλους, αλλά σε ένα επίπεδο συνάντησης που απαιτεί προσπάθεια. Η παρουσία άλλων ανθρώπων, η οπτική και ακουστική αλληλεπίδραση και η απόκτηση ερεθισμάτων από αυτούς αποτελούν θετικές εμπειρίες, διαφορετικές από το να είσαι μόνος. Παρόλο που δεν χρειάζεται να είσαι με ένα συγκεκριμένο άτομο, παραμένεις παρών με άλλους. Είσαι ενεργό μέλος έστω και σε μικρό βαθμό, αλλά σίγουρα συμμετέχεις.

Πιθανή αφετηρία για επαφές σε άλλα επίπεδα. Η επαφή χαμηλής έντασης είναι ένα μέσο για το απροσδόκητο και το αυθόρμητο, ανοίγοντας το δρόμο για άλλες μορφές επαφής. Οι συναντήσεις με άλλους δημιουργούν τις προϋποθέσεις για αυθόρμητες συνεργασίες και παιχνίδια. Από αυτό το απλό επίπεδο, οι επαφές μπορούν να αναπτυχθούν περαιτέρω, ανάλογα με τις επιθυμίες των συμμετεχόντων. Η κύρια προϋπόθεση παραμένει η συνάντηση και η παρουσία στον ίδιο χώρο.

Δυνατότητα για διατήρηση επαφών που ήδη υπάρχουν. Η συχνή συνάντηση με γείτονες και συναδέλφους κατά τη διάρκεια των καθημερινών μετακινήσεων προσφέρει μια ευκαιρία για ανάπτυξη και διατήρηση γνωριμιών με ανέξοδο τρόπο. Οι κοινωνικές συναναστροφές μπορούν να αναπτυχθούν αυθόρμητα, αρκεί να υπάρχει η διάθεση. Αυτός είναι ο λόγος που παιδιά και άλλες ηλικιακές ομάδες διατηρούν στενή και συχνή επαφή με τους φίλους και τους γνωστούς που ζουν ή εργάζονται κοντά τους, καθώς αυτό απλοποιεί την επικοινωνία.

Εικόνα 9

Εικόνα 10

Εικόνα 11

Πηγή πληροφορίας για το κοινωνικό περιβάλλον. Η δυνατότητα να βλέπει και να ακούει κάποιος άλλους ανθρώπους στην περιοχή που ζει παρέχει σημαντικές πληροφορίες για το κοινωνικό περιβάλλον και για τους ανθρώπους που συναναστρέφεται. Μέσα από τις συναντήσεις με τους άλλους ανθρώπους ανακαλύπτει κοινές και σημαντικές λεπτομέρειες. Έτσι, ένα πρόσωπο που συναντά συχνά γίνεται πλέον ένα πρόσωπο που "γνωρίζει".

Πηγή έμπνευσης, μια αφορμή για ενδιαφέρουσες εμπειρίες. Η παρατήρηση των άλλων ανθρώπων κατά τη δράση τους μας εμπνέει. Για παράδειγμα, τα παιδιά βλέπουν άλλα παιδιά να παίζουν και αισθάνονται την επιθυμία να συμμετάσχουν ή αντλούν ιδέες για νέα ενδιαφέροντα.

Εικόνα 12

Εικόνα 13

“Architecture is about public space held by buildings”

Richard Rogers⁶

⁶ Roger R. G., 23 July 1933 – 18 December 2021, British-Italian architect.

1.3 Η έννοια του δημόσιου χώρου ως δομή

Ο δημόσιος χώρος αποτελεί μία σημαντική δομή, που διαδραματίζει κεντρικό ρόλο στην αρχιτεκτονική ιδεολογία και κατά τον William H. Whyte⁷ “*οι πλατείες είναι οι πνεύμονες της πόλης*”. Πρόκειται για έναν χώρο που είναι ανοιχτός και προσβάσιμος σε όλους τους ανθρώπους, ανεξαρτήτως κοινωνικού καθεστώτος ή οικονομικής θέσης. Αποτελεί μία ζωντανή κοινότητα για την πόλη ή της κοινωνία, ένας χώρος όπου οι άνθρωποι συναντιούνται, αλληλεπιδρούν και συμμετέχουν σε κοινωνικές δραστηριότητες. Σχεδιάζεται με γνώμονα τη δημόσια ωφέλεια και την αναγκαιότητα της κοινωνικής συνάντησης. Αποτελεί μία πλατφόρμα για την έκφραση της ταυτότητας μιας κοινότητας και την απόδοση κοινωνικών, πολιτιστικών και πολιτικών αξιών. Η αρχιτεκτονική και ο σχεδιασμός του δημόσιου χώρου προάγουν την κοινωνική αλληλεπίδραση, την ενσωμάτωση και την αίσθηση της κοινότητας.

Στη διαμόρφωση του χώρου, οι συνθέσεις, οι υλικοί πόροι και η μελέτη σχεδιασμού, επηρεάζουν την αίσθηση και την αλληλεπίδραση των ανθρώπων με τον χώρο. Συχνά αναζητούνται νέοι δημιουργικοί τρόποι για να ενσωματώσουν την λειτουργικότητα, την αισθητική και τις βιωματικές εμπειρίες στον σχεδιασμό. Αντιπροσωπεύει μία δομή που συνδέει τους ανθρώπους με το περιβάλλον και την κουλτούρα τους και μεταμορφώνεται σε έναν χώρο κοινωνικής ζωής και ανταλλαγής ιδεών. Μέσω της δομής τους, παρέχουν τη δυνατότητα για ενίσχυση της κοινότητας, την προώθηση της πολιτιστικής κληρονομιάς και τη δημιουργία μιας ολοκληρωμένης πόλης.

Εικόνα 14

Εικόνα 15

Στη δομή ενός δημόσιου χώρου, υπάρχουν κάποια χαρακτηριστικά που συμβάλλουν στη δημιουργία της αρχιτεκτονικής και επηρεάζουν την αισθητική και λειτουργικότητά του. Ορισμένα από αυτά τα χαρακτηριστικά είναι:

Μορφολογία: Η μορφή και η δομή του δημόσιου χώρου, όπως οι γραμμές, οι καμπύλες, οι γωνίες και οι αναλογίες, συμβάλλουν στην αισθητική του χώρου και στη δημιουργία μιας συναρπαστικής εμπειρίας για τους χρήστες του.

Υλικά: Τα υλικά που χρησιμοποιούνται στην κατασκευή της δομής, όπως η πέτρα, το ξύλο, το μέταλλο, το γυαλί κ.λπ., επηρεάζουν την αισθητική και την αντοχή του χώρου στο χρόνο.

Λειτουργία: Η δομή ενός δημόσιου χώρου πρέπει να προσαρμόζεται στις ανάγκες και τη χρήση των ανθρώπων. Αυτό περιλαμβάνει την εύκολη πρόσβαση, τη δυνατότητα κυκλοφορίας και τον κατάλληλο εξοπλισμό, όπως καθίσματα, περίπτερα, φωτισμό, στάσεις λεωφορείων, ποδηλατοδρόμους κ.λπ.

Συναίσθημα: Ο δημόσιος χώρος προκαλεί συναισθήματα και αντιδράσεις στους χρήστες του. Αυτό επιτυγχάνεται μέσω της διάταξης των στοιχείων, της εναλλαγής ανοιχτών και κλειστών χώρων, των χρωμάτων, των εναλλαγών φωτισμού κ.λπ.

Πολιτισμός και ταυτότητα: Οι δημόσιοι χώροι μπορούν να αντικατοπτρίζουν τον πολιτισμό και την ταυτότητα μιας πόλης. Μέσω της δόμησης, του σχεδιασμού και των συμβόλων που χρησιμοποιούνται, ο δημόσιος χώρος μπορεί να αναδείξει την πολιτιστική κληρονομιά και την ταυτότητα της πόλης.

Τα στοιχεία αυτά, αναδεικνύουν τη σημασία και την πολυπλοκότητα της έννοιας του δημόσιου χώρου ως δομή, που προάγει την κοινωνική συνεργία, την πολυμορφία και την ανάπτυξη της κοινότητας.

Εικόνα 16

Εικόνα 17

1.4 Παράμετροι σχεδιασμού της πλατείας

Για τη δημιουργία μιας πλατείας απαιτείται λεπτομερή μελέτη και λήψη πολλών παραμέτρων. Αυτές οι παράμετροι επηρεάζουν τη δομή και τη λειτουργία του δημόσιου χώρου και πρέπει να εξεταστούν προσεκτικά για να διασφαλιστεί η δημιουργία ενός προσιτού και λειτουργικού δημόσιου περιβάλλοντος. Πρωταρχικός στόχος είναι να μελετηθούν οι πραγματικές ανάγκες των χρηστών. Κατά τον Gehl J. «η πλατεία είναι το θέατρο της πόλης»⁸, έτσι, πρέπει να εξεταστεί ποιες δραστηριότητες θα λαμβάνουν χώρα εκεί, όπως συναυλίες, αγορές, αθλητικές δραστηριότητες και άλλες κοινωνικές συναντήσεις. Αυτός ο προσανατολισμός καθορίζει τον σχεδιασμό του χώρου και των αναγκαίων υποδομών. Πρέπει να ληφθούν υπόψη οι διαστάσεις και η διάταξη των στοιχείων, επιδιώκοντας την αρμονία και την αισθητική ισορροπία.

⁸ Gehl J., «Η ζωή ανάμεσα στα κτίρια», Πανεπιστημιακές εκδόσεις Θεσσαλίας, 2013.

Τα υλικά και οι χρωματικές επιλογές πρέπει να συμπληρώνουν το περιβάλλον και να αντανακλούν την πολιτισμική και αρχιτεκτονική ταυτότητα της περιοχής μελέτης. Η προσβασιμότητα αποτελεί, σημαντική παράμετρο, καθώς, εξασφαλίζει την εύκολη πρόσβαση και κυκλοφορία για όλους τους ανθρώπους, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με αναπηρίες. Αυτό περιλαμβάνει την παροχή κατάλληλων πεζοδρομίων, αναβατορίων, ανελκυστήρων, κτιρίων με ειδική πρόσβαση και άλλων μέσων που διευκολύνουν την πρόσβαση και την κυκλοφορία όλων των χρηστών στο χώρο. Οι πράσινοι χώροι, όπου συμβάλλουν στην αισθητική της πλατείας, παρέχουν ψυχολογική ευεξία στους χρήστες και βελτιώνουν την κλιματική άνεση. Ένας πράσινος χώρος μπορεί να περιλαμβάνει κήπους, δένδρα, λουλούδια και άλλα φυτά που συμβάλλουν στην ποιότητα του αέρα και το περιβάλλοντος. Τέλος, πρέπει να διασφαλιστεί ότι η πλατεία παρέχει ασφαλείς συνθήκες για τους επισκέπτες. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί μέσω κατάλληλου φωτισμού, ανοιχτής ορατότητας, ασφαλών διαδρομών και χρήσης τεχνολογικών μέσων.

Εικόνα 18

Εικόνα 19

1.5 Παραδείγματα άλλων πλατειών

Η ανάλυση και η μελέτη άλλων λύσεων αποτελούν πολύτιμη πηγή έμπνευσης και πληροφοριών για τον σχεδιασμό και την ανάπτυξη νέων έργων. Ανεξαρτήτως της τοποθεσίας, τα παραδείγματα αυτά, προσφέρουν πολλές ιδέες σχετικά με τον τρόπο αξιοποίησης του χώρου, τη διαχείριση των υλικών, τις αρχιτεκτονικές δομές και τις βιώσιμες αρχές που μπορούν να εφαρμοστούν. Ο προσεκτικός εξερευνητικός χαρακτήρας τέτοιων αναλύσεων, επιτρέπει να εξεταστούν διάφορες προσεγγίσεις και να αντληθεί γνώση από διάφορα πεδία, όπως η αρχιτεκτονική, ο σχεδιασμός τοπίου, η βιομηχανική σχεδίαση και η βιώσιμη ανάπτυξη. Αυτή η διαδικασία επιφέρει πρακτικές και δημιουργικές λύσεις από άλλα έργα, που μπορούν να προσαρμοστούν ή και να ενσωματωθούν μερικώς σε νέες μελέτες.

HIGHLINE PARK, NEW YORK

Αρχιτέκτονες–Μελετητές: James Corner Field Operations, Piet Oudolf & Diller Scofidio + Renfro

Τοποθεσία: Νέα Υόρκη, Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής

Χρονολογία: 2009-2014

Μέγεθος: 2,33 χλμ.

Το High Line Park της Νέας Υόρκης είναι ένα υπερωψωμένο, γραμμικό πάρκο που βρίσκεται στη δυτική πλευρά του Μανχάταν, στην περιοχή του Meatpacking District. Παρέχει μια μοναδική εμπειρία αναψυχής και ανακάλυψης σε έναν αστικό χώρο.

Δημιουργήθηκε σε μια πρώην υπέργεια γέφυρα του Central Railroad της Νέας Υόρκης, η οποία είχε εγκαταλειφθεί για αρκετά χρόνια. Το σχέδιο για τον μετασχηματισμό της εγκαταλελειμμένης σιδηροδρομικής γραμμής σε ένα πράσινο και καλλιτεχνικό χώρο, ανήκει σε μια συνεργασία των αρχιτεκτόνων – μελετητών James Corner Field Operations, Diller Scofidio + Renfro και του κηπουρού Piet Oudolf.

Ο σκοπός του High Line είναι να προσφέρει έναν δημόσιο χώρο αναψυχής, ανακούφισης και συνάντησης για τους κατοίκους και τους επισκέπτες της πόλης. Ενσωματώνει στοιχεία αρχιτεκτονικής τοπίου, αστικού σχεδιασμού και οικολογίας, δημιουργώντας ένα "ζωντανό σύστημα" με πλούσια βλάστηση, πεζόδρομους, εκθέσεις τέχνης και κοινόχρηστους χώρους.

Εικόνα 20

Εικόνα 21

Το High Line εμπνεύστηκε από το μήκος 4,7 χιλιομέτρων (2,9 μίλια) «Coulée Verte» στο Παρίσι, ένα παρόμοιο έργο που μετατράπηκε από εγκαταλελειμμένες σιδηροδρομικές γραμμές σε πράσινους χώρους. Η επιτυχία του High Line στη Νέα Υόρκη οδήγησε σε μια νέα παγκόσμια τάση μετατροπής εγκαταλελειμμένων υποδομών, σε πάρκα και καλλιτεχνικούς χώρους, δίνοντας έμφαση στην ανάπτυξη αιεφόρων αστικών περιοχών.

Συνολικά, το High Line προσφέρει έναν πανοραμικό χώρο για περπάτημα, χαλάρωση, απολαυστική θέα του αστικού τοπίου, καθώς και ποικίλες εκδηλώσεις και προγράμματα που προάγουν την τέχνη και τον πολιτισμό. Έχει γίνει ένας από τους πιο δημοφιλείς τουριστικούς περιπάτους της Νέας Υόρκης και συνεχίζει να είναι ένας αγαπημένος προορισμός για τους ντόπιους και τους επισκέπτες της πόλης.

Εικόνα 22

Εικόνα 23

TEIKYO HELSEL UNIVERSITY, NAKANO CAMPUS

Αρχιτέκτονες – Μελετητές: Studio on Site (Hiroki Hasegawa) & Shogo Iwata Architects

Τοποθεσία: Τόκιο, Ιαπωνία

Χρονολογία: 2013

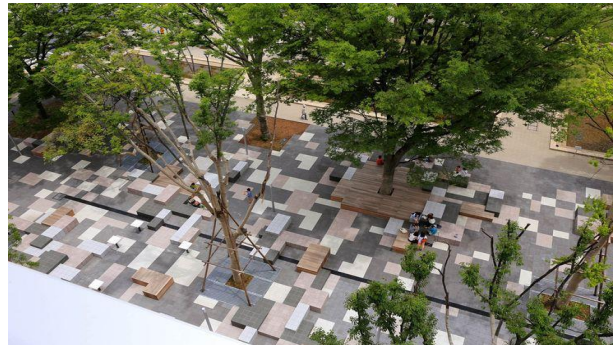
Μέγεθος: 19,272m²

Η ανάπλαση στον προαύλιο χώρο του Teikyo Heisei University, Nakano Campus δίνει έμφαση στην αρμονική συνύπαρξη της φυσικής ομορφιάς, με τις λειτουργικές ανάγκες του πανεπιστημίου. Οι αρχιτέκτονες του κτιρίου, το γραφείο Shogo Iwata Architects, εμπνεύστηκαν από τη φύση για να δημιουργήσουν έναν χώρο που είναι εναρμονισμένος με το περιβάλλον του και παράλληλα παρέχει λειτουργικότητα και άνεση για τους φοιτητές.

Ο σχεδιασμός του κτιρίου προάγει την κοινωνική αλληλεπίδραση και τη δημιουργία μιας κοινωνίας μεταξύ των φοιτητών. Οι ευέλικτοι χώροι συνάντησης, οι αίθουσες διδασκαλίας και η βιβλιοθήκη προσφέρουν ένα ευχάριστο περιβάλλον για την αλληλεπίδραση, την ανταλλαγή ιδεών και τη συνεργασία μεταξύ των φοιτητών. Αυτό προάγει την κοινότητα, την ανατροφοδότηση και την αμοιβαία μάθηση.

Εικόνα 24

Εικόνα 25

Εικόνα 26

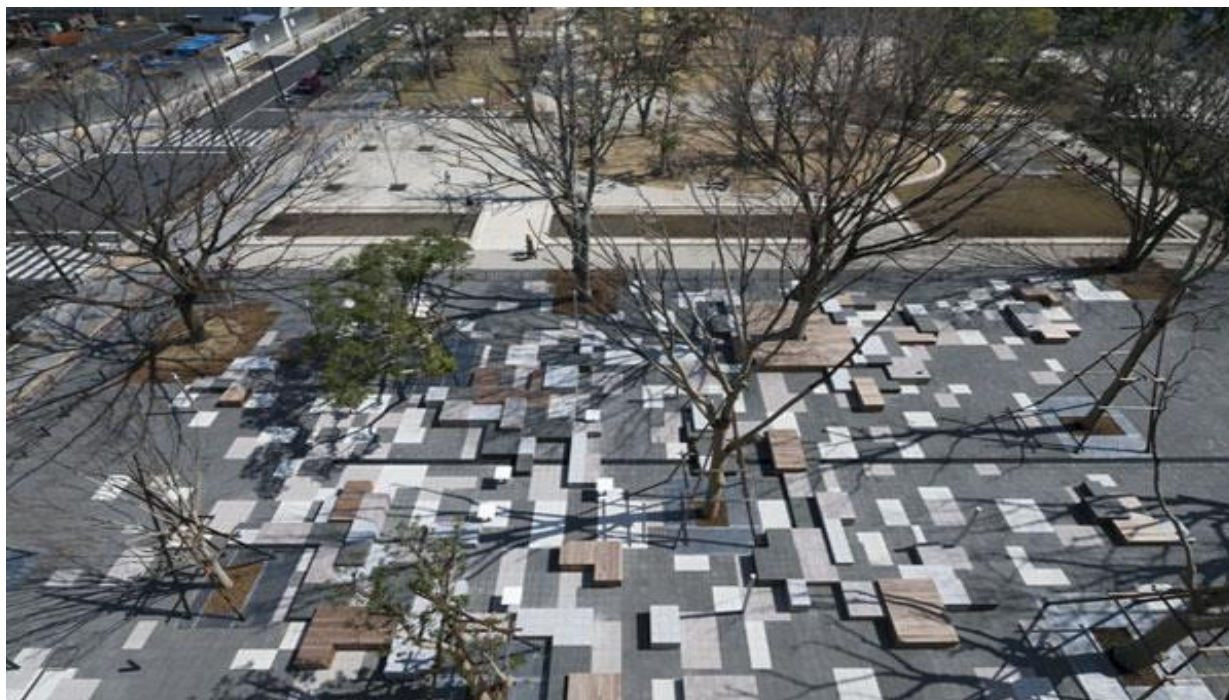

Εικόνα 27

Η πρόταση, λαμβάνει υπόψη τις ανάγκες των φοιτητών για ιδιωτικούς και ήρεμους χώρους μελέτης, προσφέροντας τη δυνατότητα συγκέντρωσης και ανάπτυξης των ικανοτήτων τους. Αυτό δημιουργεί ένα περιβάλλον που ενθαρρύνει την ακαδημαϊκή πρόοδο και την ευεξία των φοιτητών.

Το Teikyo Heisei University, Nakano Campus αποδεικνύει τη δέσμευση του πανεπιστημίου να προσφέρει ένα ευχάριστο και λειτουργικό περιβάλλον για την εκπαίδευση, την ανάπτυξη και την κοινωνική αλληλεπίδραση των φοιτητών του.

Εικόνα 28

Εικόνα 29

PHILIP JOHNSON'S PUBLIC WATER GARDEN, FORT WORTH TEXAS

Αρχιτέκτονες – Μελετητές: Philip Johnson

Τοποθεσία: Τέξας, Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής

Χρονολογία: 1974

Μέγεθος: 4,300m²

Ο πάρκο Philip Johnson's Water Park, στο Fort Worth, αποτελεί ένας εντυπωσιακό χώρο που συνδυάζει αρχιτεκτονική και τοπίο για να δημιουργήσει έναν μοναδικό περιβαλλοντικό χώρο. Ο κήπος αυτός ολοκληρώθηκε το 1974 και είναι ένα έργο του ομώνυμου διάσημου Αμερικανού αρχιτέκτονα Philip Johnson, που εμπνεύστηκε από τη φιλοσοφία του μοντερνισμού και της αρχιτεκτονικής της δεκαετίας του 1960.

Έχει σχεδιαστεί με γνώμονα την εναρμόνιση της φύσης με το δομημένο περιβάλλον και τη δημιουργία ενός φιλόξενου και χαλαρωτικού χώρου για τους επισκέπτες. Ο Johnson επηρεάστηκε από την αρχαία ιαπωνική αρχιτεκτονική και την αισθητική του Ιαπωνικού κήπου, καθώς και από τις αρχές της γεωμετρίας και της καθαρότητας του μοντερνισμού.

Σκοπός είναι να προσφέρει ένα φυσικό χώρο που ενθαρρύνει την αναψυχή, τη χαλάρωση και την ανακούφιση από τον απαιτητικό αστικό τρόπο ζωής. Ο σχεδιασμός του κήπου δίνει έμφαση στην παρουσία του νερού, μέσα από λίμνες, ρυάκια και καταρράκτες που δημιουργούν μια αίσθηση γαλήνης και αρμονίας. Οι χρήστες μπορούν να απολαύσουν τους καταπράσινους χώρους και τις κατασκευές νερού μέσα στο αστικό τοπίο.

Διαδραματίζει παράλληλα κοινωνικό ρόλο μέσω των αλληλεπιδράσεων, προσφέροντας έναν χώρο συνάντησης και διασκέδασης για τους κατοίκους της περιοχής και τους επισκέπτες. Αποτελεί πολιτιστικό κέντρο και φιλοξενεί διάφορες καλλιτεχνικές εκδηλώσεις και εκθέσεις, ενισχύοντας έτσι την κοινότητα και την πολιτιστική ζωή της περιοχής.

Εικόνα 30

Εικόνα 31

Δυστυχώς, στο πάρκο του Texas έχουν καταγραφεί κατ' επανάληψη ατυχήματα που έχουν στοιχίσει ανθρώπινες ζωές. Στις 21 Μαρτίου 1991, ο 43χρονος Λάρι Larry James Watkins από το Greensboro της Βόρειας Καρολίνας ήταν ένας από τους δύο ανθρώπους που σκοτώθηκαν όταν ο πόλος φωτός γκρεμίστηκε από θυελλώδεις ανέμους. Το πάρκο έκλεισε προσωρινά ξανά για το κοινό, μετά από την τραγική απώλεια τεσσάρων ανθρώπων στις 16 Ιουνίου 2004, ύστερα από πτώση ενός μικρού κοριτσιού και την διαδοχική ακολουθία ανθρώπων για να το σώσουν. Το συνιστάμενο βάθος της πισίνας ήταν τα 3 πόδια, ενώ μεταγενέστερες αναφορές αποκάλυψαν ότι το βάθος του νερού είχε αυξηθεί στα 9 πόδια, για να διατηρηθεί η σωστή λειτουργία των αντλιών, παρά τα σκουπίδια και τα υπολείμματα δέντρων. Τελικά, Το πάρκο άνοιξε ξανά και παραδόθηκε στο κοινό στις 4 Μαρτίου 2007, μετά από τροποποιήσεις που μείωσαν το βάθος της κύριας πισίνας από 9 πόδια (2,7 m) σε 2 πόδια (0,61 m) και αντιμετώπισαν παράλληλα και άλλα λειτουργικά ζητήματα.

Το Philip Johnson's Public Water Garden, αποτελεί ένα ξεχωριστό κομμάτι της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς του Fort Worth, προσφέροντας έναν ειδυλλιακό χώρο που ενσωματώνει τη φύση και τον σχεδιασμό για την ευχαρίστηση και την εμπειρία των χρηστών.

Εικόνα 32

Εικόνα 33

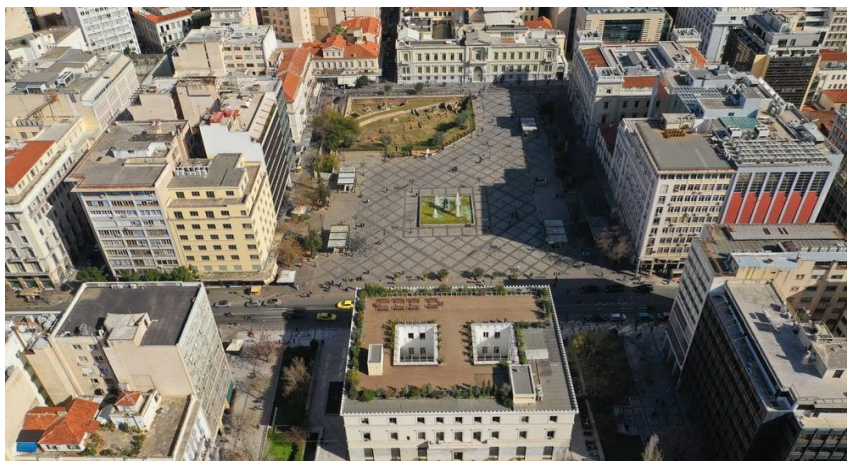

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ
ΜΕΛΕΤΗΣ**

2.1 Ευρύτερη περιοχή / Πλατεία Κοτζιά

Η πλατεία Κοτζιά βρίσκεται ακριβώς απέναντι από το Δημαρχείο Αθηναίων στο ιστορικό κέντρο της πρωτεύουσας της Ελλάδας, στην περιοχή του Ψυρρή στην καρδιά της Αττικής, περίπου 1,5 χλμ. βορειοανατολικά της Ακρόπολης. Αποτελεί ένα κεντρικό σημείο και ως χώρος συγκεντρώνει πολλές δραστηριότητες και προσφέρει πολλαπλές εμπειρίες στους επισκέπτες της περιοχής. Η ευρύτερη περιοχή προσφέρει ποικίλες δυνατότητες αφού περιβάλλεται από αγορές και μουσεία. Υπάρχουν πολλά καφέ, εστιατόρια και μπαρ γύρω από την πλατεία, προσφέροντας μια γευστική ποικιλία από τοπική κουζίνα μέχρι διεθνή γεύση. Το κλίμα της περιοχής προσφέρει ευκαιρίες για απόλαυση του εξωτερικού χώρου καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, με μια ελαφριά επικράτηση των ηλιόλουστων και ξηρών συνθηκών που είναι τυπικές της περιοχής της Μεσογείου κατά τους καλοκαιρινούς μήνες. Όσον αφορά την πρόσβαση, η περιοχή γύρω από την πλατεία εξυπηρετείται σε ικανοποιητικό βαθμό από τα μέσα μαζικής μεταφοράς. Υπάρχουν σταθμοί μετρό σε κοντινή απόσταση, που προσφέρουν εύκολη πρόσβαση από διάφορα μέρη της πόλης. Επίσης, οι στάσεις λεωφορείων στην περιοχή εξυπηρετούν τις μετακινήσεις προς άλλες περιοχές της Αθήνας και την ευρύτερη περιοχή. Αποτελεί μια από τις κεντρικές πλατείες και συχνά χρησιμοποιείται για πολιτιστικές εκδηλώσεις και εκθέσεις. Η επίσκεψη στην πλατεία και το ιστορικό κέντρο της Αθήνας είναι σημαντική, για να γνωρίσει κανείς τον πολιτισμό και την ιστορία της πόλης και της χώρας. Επιπλέον, μπορεί κανείς να απολαύσει την ομορφιά της αρχιτεκτονικής και της πολιτιστικής κληρονομιάς της Αθήνας.

Εικόνα 34

Εικόνα 35

2.2 Αρχιτεκτονική περιοχής / Κτήρια

Τα περισσότερα κτήρια της Αθήνας είναι νεοκλασικά ή τουλάχιστον ήταν πριν αρχίσουν να κατεδαφίζονται για την ανέγερση πολυκατοικιών που θα συνέβαλαν στην εξοικονόμηση χώρου. Ο Νεοκλασικισμός ήταν ένα ρεύμα το οποίο βρήκε πρόσφορο έδαφος μέσα στο γενικό κλίμα που επικρατούσε μετά την ανεξαρτησία της Ελλάδας και επιδίωκε την σύνδεση με το παρελθόν και ταυτόχρονα την ένταξη σε ένα ευρωπαϊκό πλαίσιο.

Ένα ρεύμα που εκφράζει το θεωρητικό πρόβλημα της εποχής, την επαναστατική ορμή και τα υψηλά οράματα της κοινωνίας. Η ελληνική τέχνη κατά τον Winckelmann J.J.⁹ αναγνωρίζεται ως ο “ιδανικός τύπος” τέχνης και μέσα από την μίμησή της, ο καλλιτέχνης του νεοκλασικισμού στοχεύει, στην μίμηση της φύσης και συνεπώς του ιδεώδους, ότι “τα έργα των καλλιτεχνών θα έπρεπε να χαρακτηρίζονται από την ευγενική απλότητα και το ήρεμο μεγαλείο των έργων της κλασικής αρχαιότητας”⁹. Ο νεοκλασικισμός και συνεπώς οι καλλιτέχνες που ασχολούνται με αυτό το ρεύμα, επιδιώκουν την μετάδοση των αισθηματικών αρχών που πηγάζουν από την πίστη, στην αρμονία της φύσης, στην λογική και στην αντανάκλαση της ηθικής διαύγειας, της απλότητας και της κάθαρσης.

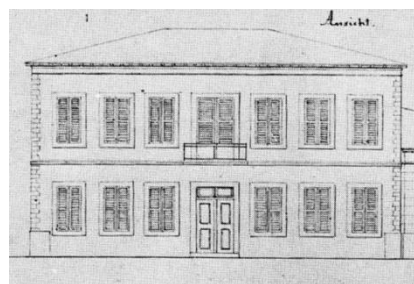
Όσον αφορά στην αρχιτεκτονική, ολόκληρη η μορφή του ελληνικού ναού αντιγράφεται στις αρχιτεκτονικές δημιουργίες του Νεοκλασικισμού. Οι ρυθμοί της κλασικής αρχαιότητας χρησιμοποιούνται σύμφωνα με τις αρχές της συμμετρίας και της αναλογίας των μερών. Τα χαρακτηριστικά της αρχιτεκτονικής του είναι η σταθερότητα, η στιβαρότητα και η μεγαλοπρέπεια και πηγάζουν από την επιθυμία να δημιουργηθεί ένας κόσμος αγνός, απλός, μεγαλειώδης, αντίστοιχος με τον κλασικό. Χαρακτηριστικά: μονόχρωμες, καθαρές επιφάνειες με γραμμικές διακοσμήσεις και ελάχιστα ανάγλυφα στοιχεία, το αέτωμα, τις κιονοστοιχίες και τις άλλες λεπτομέρειες που συναντούν στους αρχαίους κλασικούς χρόνους. Ένας από τους μεγαλύτερους αρχιτέκτονες του ρεύματος αυτού ήταν ο Ερνέστος Τσίλερ (Ernest Ziller).

(Αρσάκειο 1846-1852) Εικόνα 36

(οικία του Χιώτη Σταμάτη Δεκόζη-Βούρου) Εικόνα 37

(οικία Βλαχούτζη) Εικόνα 38

Ο Τσίλερ ήρθε στην Ελλάδα για να εργαστεί ως πληρεξούσιος αρχιτέκτονας και πολεοδόμος του Θεόφιλου Χάνσεν. Ήταν αντιπροσωπευτικός του ελληνικού κλασικισμού και τα οικοδομήματά του καθόρισαν σε μεγάλο βαθμό την νεοελληνική αρχιτεκτονική, από την απελευθέρωση του ελληνικού κράτους και μετά. Σχεδίασε αρκετά κτήρια όπως το Εθνικό Θέατρο, τα μέγαρα Πεζυματζόγλου και Σταθάτου, την πρόσοψη του Αρχαιολογικού μουσείου της Αθήνας, το Μέγαρο στην οδό Ηρώδου Αττικού, την Σχολή Ευελπίδων, την Ακαδημία Αθηνών και την Εθνική Βιβλιοθήκη.

Σε αναγνώριση όλων όσων είχε προσφέρει όχι μόνο στην Αθήνα αλλά και στη υπόλοιπη Ελλάδα, ορίστηκε διευθυντής δημοσίων έργων στο υπουργείο εσωτερικών και αργότερα διορίστηκε καθηγητής της αρχιτεκτονικής στην Σχολή καλών τεχνών της Αθήνας, θέση που διατήρησε για δέκα χρόνια. Έκτισε περίπου πεντακόσιες οικοδομές στην Αθήνα, τον Πειραιά τα περίχωρα, τα νησιά και άλλα μέρη της χώρας. Ανάμεσα τους περιλαμβάνονται θέατρα, εκκλησίες, δημόσια κτίρια, σχολεία, οικίες κ.α. Θεωρείται καλλιτέχνης που σχεδόν αδιαφορούσε για το εμπορικό μέρος της εργασίας του, ενώ παραμένει μέχρι και σήμερα ένας από τους ικανότερους αρχιτέκτονες της Ελλάδας.

Εικόνα 39

Εικόνα 40

Γύρω από την πλατεία βρίσκονται κτήρια υπηρεσιών και γραφείων, όπως τα νέα κεντρικά γραφεία της Εθνικής Τράπεζας, καθώς και ιστορικά κτήρια, όπως το μέγαρο Μελά, το μέγαρο Σταύρου (το παλαιό κτήριο όπου και στεγάζεται η Εθνική Τράπεζα), κ.α. Σε κοντινή απόσταση βρίσκονται οι οδοί Αιόλου και Σοφοκλέους όπου στεγάζεται το παλαιό κτήριο του Χρηματιστηρίου των Αθηνών.

Το **Μέγαρο Μελά** περικλείεται από το τετράγωνο των οδών Αιόλου, Σοφοκλέους, Στρέιτ και Κρατίνου, με πρόσοψη και κύρια είσοδό του επί της πλατείας. Ανήκε στον Έλληνα μεγαλέμπορο Βασίλειο Μελά, ο οποίος το 1873 αγόρασε το οικοδομικό αυτό τετράγωνο στη νοτιοανατολική γωνία της σημερινής πλατείας Κοτζιά και ανέθεσε τη μελέτη ανέγερσης διώροφου μεγάρου στο διάσημο Γερμανό αρχιτέκτονα Ερνστ Τσίλερ. Κτίστηκε το 1874 και επρόκειτο για το μεγαλύτερο ιδιωτικό κτήριο της εποχής. Το 1974, το Μέγαρο Μελά κηρύχθηκε από το Υπουργείο Πολιτισμού διατηρητέο μνημείο και από το 1979 μισθώθηκε και στεγάζει υπηρεσίες της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος.

(Μέγαρο Μελά) Εικόνα 41

Στη θέση του κεντρικού κτηρίου της **Εθνικής Τράπεζας**, υπήρχαν κατά τον 19^ο αιώνα δύο ξεχωριστά διώροφα κτήρια, οικοδομημένα κατά τη δεκαετία του 1840. Το αριστερό αγοράστηκε το 1845 από το Γεώργιο Σταύρου, όπου και στεγάστηκε το πρώτο “τραπεζικό κατάστημα” της ελευθερωμένης Ελλάδας. Το δεξιό, που ήταν το ξενοδοχείο “Η Αγγλία”, αποκτήθηκε μία δεκαετία αργότερα, με την επέκταση εργασιών της Τράπεζας. Τα δύο κτήρια είχαν τον ίδιο αριθμό ορόφων και το ίδιο ύψος, ώστε το 1899 ενοποιήθηκαν με σχετική ευκολία, προκειμένου να αποτελέσουν το πλήρως ανακαινισμένο και με νέα εξωτερική μορφή σε νεοκλασικό ύφος, ενιαίο σημερινό μέγαρο. Αρχιτέκτονας της ενοποίησης ήταν ο Γάλλος Eugene Trump.

(Το κτήριο της Τράπεζας της Ελλάδος) Εικόνα 42

Η ανέγερση του **Δημαρχείου Αθηνών** στην πρωτεύουσα αποφασίστηκε το 1871. Η μελέτη και τα σχέδια εκπονήθηκαν το 1872 από τον αρχιτέκτονα Παναγιώτη Κάλκο (1810-1878) και η οικοδομή είχε ολοκληρωθεί το 1874. Επρόκειτο για ένα διώροφο (αρχικά) κεραμοσκεπές κτήριο, με συμμετρική μορφολογική οργάνωση και δωρικό πρότυλο, αυστηρού νεοκλασικού ρυθμού, έντονα επηρεασμένο από την αρχιτεκτονική των Ανακτόρων της πλατείας Συντάγματος (σημερινής Βουλής) και σε συνάφεια με το γειτονικό κτήριο της Βαρβάκειου σχολής (επίσης έργο του Κάλκου, που δεν υπάρχει πλέον). Το κτήριο υπέστη ανακατασκευές το 1901, επί δημαρχίας Σπυρίδωνος Μερκούρη, με επιδιορθώσεις αλλά και προσθήκες διακοσμητικών στοιχείων, ενώ Την περίοδο 1935-1937, επί δημαρχίας Κώστα Κοτζιά και Αμβρόσιου Πλυτά προστέθηκε ένας ακόμη όροφος στο κτήριο, ενώ αφαιρέθηκαν τα διακοσμητικά στοιχεία από τις όψεις και προστέθηκαν μαρμάρινες πλάκες στη βάση του κτιρίου. Το κτήριο κηρύχθηκε ιστορικό διατηρητέο μνημείο το 1989, καθώς είναι σημαντικό για τη μελέτη της ιστορίας της αρχιτεκτονικής και αφ' ετέρου αποτελεί σημείο αναφοράς για τη μνήμη των κατοίκων, αφού επί 110 χρόνια συνεχώς υπήρξε το κέντρο ζωής και δραστηριότητας όλου του Αθηναϊκού λαού.

(Το κτήριο του Δημαρχείου των Αθηνών) Εικόνα 43

Το κτήριο του **Δημοτικού Θεάτρου** της Αθήνας, που υπήρξε στην πλατεία Κοτζιά, ήταν ένα εμβληματικό κτήριο που αντικατοπτρίζει την ιστορία και την αρχιτεκτονική της περιοχής. Κατασκευάστηκε το 1878 και αποτέλεσε ένα από τα πιο σημαντικά και αγαπημένα θέατρα της πόλης. Ήταν ένας σημαντικός πολιτιστικός χώρος για τους κατοίκους της Αθήνας. Σχεδιάστηκε με βάση τη νεοκλασική αρχιτεκτονική, η οποία ήταν δημοφιλής την εποχή της ανέγερσής του. Είχε εντυπωσιακή εξωτερική πρόσοψη με κολώνες, γραμμικές φόρμες και διακοσμητικά στοιχεία. Το κτήριο είχε μια επιβλητική είσοδο με μεγάλη πόρτα και κυκλικά παράθυρα. Στο εσωτερικό, περιλάμβανε μια θεατρική αίθουσα με καμπύλες εξέδρες. Η αρχιτεκτονική του θεάτρου συνέδεε την κλασική αισθητική με την εποχή του. Αποτέλεσε έναν σημαντικό πολιτιστικό και κοινωνικό χώρο για την Αθήνα. Εδώ πραγματοποιούνταν παραστάσεις θεάτρου, όπερας και μουσικής, καθώς και άλλες πολιτιστικές εκδηλώσεις. Ήταν ένας χώρος συνάντησης και διασκέδασης για το κοινό, συμβάλλοντας στο βιοτικό επίπεδο της ζωής στην πόλη. Δυστυχώς, το κτήριο του Δημοτικού Θεάτρου στην πλατεία Κοτζιά δεν υπάρχει πλέον, καθώς κατεδαφίστηκε για να υποστεί ανακαίνιση και ανέγερση νέου κτηρίου. Πρόκειται για μια από τις πολλές τοπικές αλλαγές στο αστικό τοπίο της Αθήνας κατά τη διάρκεια των χρόνων.

(Το κτήριο του Δημοτικού Θεάτρου της Αθήνας) Εικόνα 44

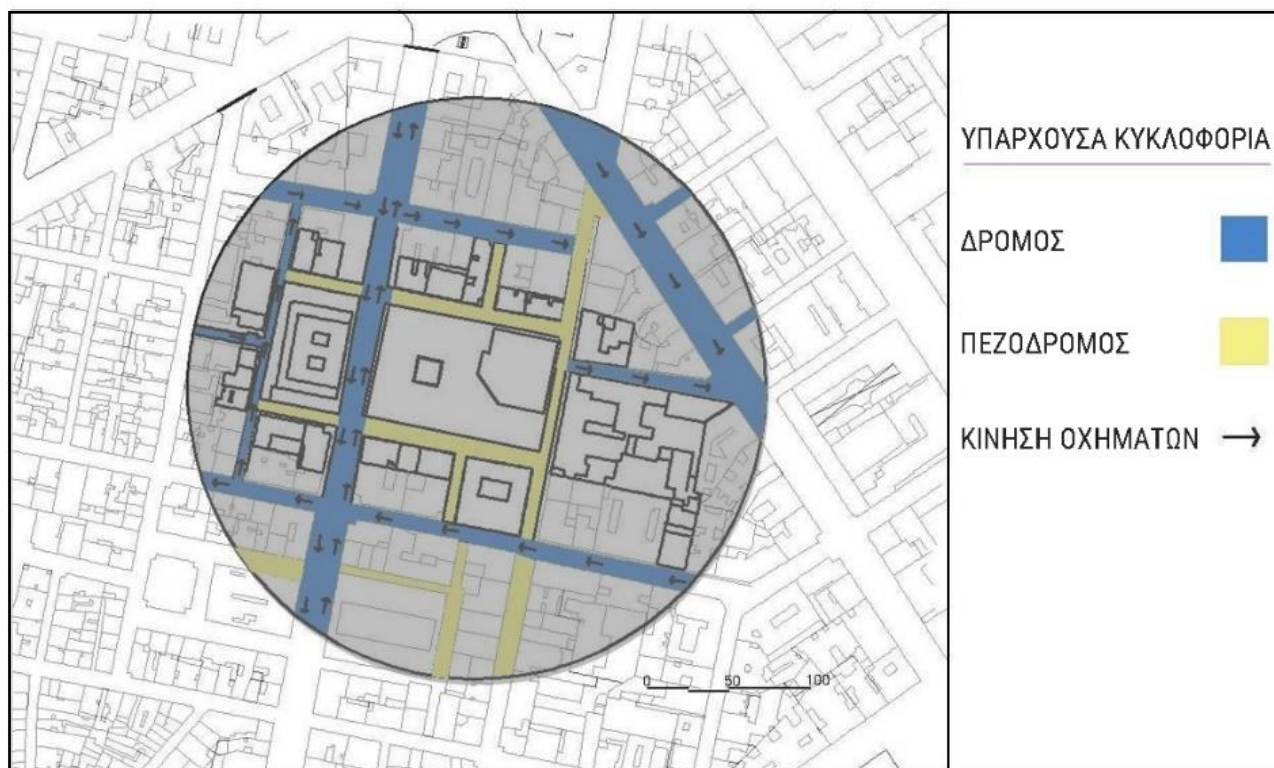
2.3 Κίνηση οχημάτων / Πεζών / Profile χρηστών

Παρακάτω θα αναφερθούν μερικές σημαντικές πληροφορίες σχετικά με την δραστηριότητα αλλά και το profile χρηστών της πλατείας. Εξετάζεται η περιοχή ενδιαφέροντος, μελετώντας την κίνηση των οχημάτων και των πεζών, ανακαλύπτοντας παράλληλα, πώς, οι άνθρωποι αλληλεπιδρούν σε αυτόν τον χώρο.

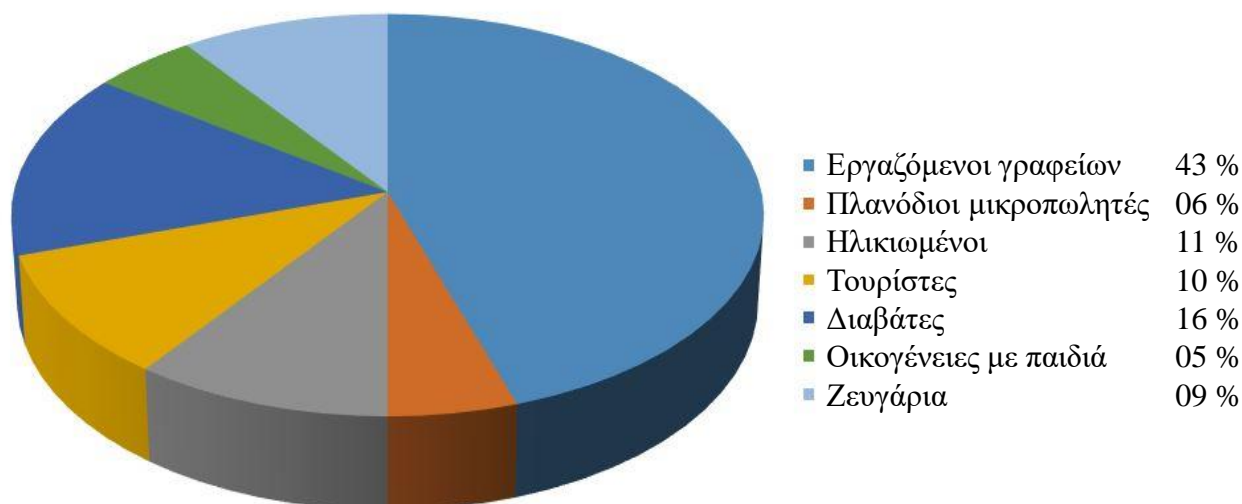

Η κίνηση των οχημάτων στη συγκεκριμένη περιοχή μελέτης πραγματοποιείται μόνο στην οδό Αθηνάς και είναι σχετικά έντονη τις πρωινές και μεσημβρινές ώρες καθώς συνδέει το Μοναστηράκι με την Ομόνοια. Οι υπόλοιπες οδοί της μελέτης (Κρατίνου, Αιόλου, Ευπόλιδος) είναι πεζόδρομοι.

Μέσω παρατήρησης και προσωπικών συνεντεύξεων, συλλέχθηκαν πληροφορίες, που αναδεικνύουν τις συνήθειες και τις ανάγκες των χρηστών. Οι πληροφορίες παρέχουν σημαντικά στοιχεία για την κατανόηση της ζωής και της δραστηριότητας που συμβαίνουν στην πλατεία.

Εικόνα 45

2.4 Πολιτιστικές εκδηλώσεις

Η πλατεία Κοτζιά στην Αθήνα παρουσιάζεται ως ένας σημαντικός πολιτιστικός χώρος, όπου η διεξαγωγή πολιτιστικών εκδηλώσεων¹⁰ αποκτά ιδιαίτερη σημασία. Οι εκδηλώσεις αυτές ασκούν σημαντική επιρροή στον πληθυσμό, διότι λειτουργούν ως πηγή πνευματικής εμπλοκής και ανάπτυξης, εμπνέοντας την περιέργεια και τον πολιτισμικό διάλογο.

Οι πολιτιστικές εκδηλώσεις συμβάλλουν στην αναβάθμιση και τον εκσυγχρονισμό της περιοχής, δημιουργώντας ένα περιβάλλον που προάγει τη διασκέδαση, την εκμάθηση και την κοινωνική αλληλεπίδραση. Αυτές οι ενέργειες προσελκύουν μια ευρεία γκάμα από κοινά, καθώς απευθύνονται, τόσο σε ντόπιους κατοίκους, όσο και σε επισκέπτες της περιοχής. Εξυπηρετούν τους λάτρεις της τέχνης, της μουσικής, του θεάτρου και άλλων πολιτιστικών εκφράσεων, παρέχοντας τους μια πλατφόρμα, για να απολαύσουν και να αλληλεπιδράσουν με την πολιτιστική κληρονομιά και τις σύγχρονες τάσεις. Επιπλέον, προωθούν τον πολιτισμό ως παράγοντα προσέλκυσης τουρισμού, ενισχύοντας την οικονομική ανάπτυξη της περιοχής.

Ωστόσο, η δομή και ο σχεδιασμός της πλατείας χρήζουν αναδιαμόρφωσης, ώστε να αποκτήσει μια σύγχρονη ταυτότητα και ύφος. Απαιτείται μια ανανέωση που θα αναδείξει την προσωπικότητα του χώρου και θα προσφέρει μια ευχάριστη εμπειρία στο κοινό.

Εικόνα 46

Εικόνα 47

Εικόνα 48

Εικόνα 49

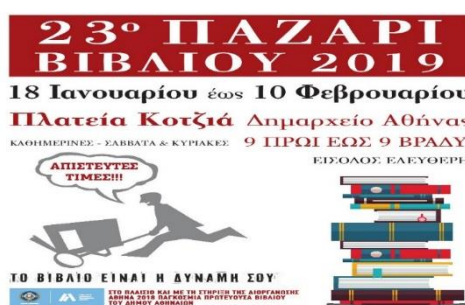
Εικόνα 50

Εικόνα 51

Εικόνα 52

Εικόνα 53

¹⁰ Αφίσες από εκδηλώσεις που έχουν πραγματοποιηθεί στην πλατεία Κοτζιά https://artandlife.gr/athens/locations/Plateia_Kotzia?page=1

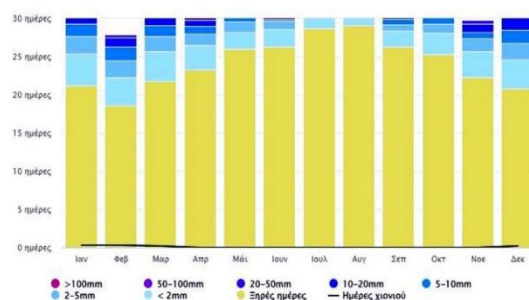

2.5 Κλιματικά δεδομένα

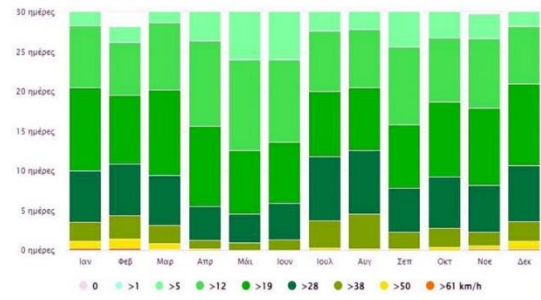
Η Ελλάδα χωρίζεται σε 4 κλιματικές ζώνες σύμφωνα με τον κανονισμό ενεργειακής απόδοσης κτηρίων (KENAK) ¹¹. Η ζώνη όπου ανήκει η Αθήνα, επομένως και η περιοχή ενδιαφέροντος, είναι η Β' (με πράσινο χρώμα).

Μία σύντομη περιγραφή του κλίματος της Β' ζώνης θα έλεγε κανείς, πως αφορά ήπιους χειμώνες, ξηρά καλοκαίρια, μέτριου βαθμού βροχοπτώσεις ενώ έως και μηδενικοί είναι οι δείκτες των χιονοπτώσεων για το κέντρο της πρωτεύουσας της Ελλάδας. Οι κύριοι άνεμοι που συναντά κανείς σε αυτή τη ζώνη είναι οι Βόρειοι - Βορειοδυτικοί, γεγονός βέβαια που διαφοροποιείται αναλόγως το μικροκλίμα και την πυκνότητα δόμησης της εκάστοτε περιοχής.

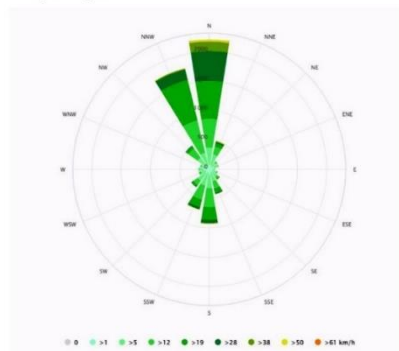
Ποσά υετού

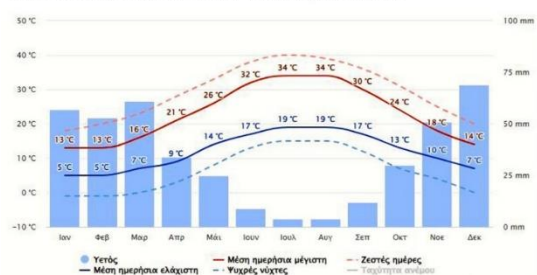
Ταχύτητα ανέμου

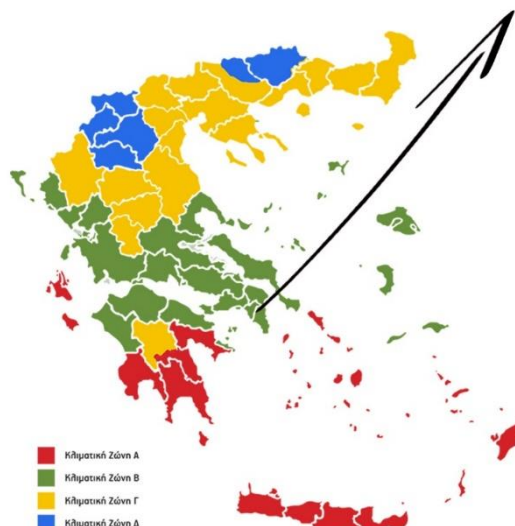
Ανεμολόγιο

Μέσος όρος θερμοκρασιών και βροχοπτώσεων

37°58'55.2"N 23°43'40.8"E

Εικόνα 54

2.6 Περιφερειακή όραση / Επιμέρους στοιχεία του χώρου

Εξερευνώντας την πλατεία και την περιφερειακή όραση, από την οπτική γωνία του παρατηρητή στο κέντρο της πλατείας, παρατηρεί το περιβάλλον γύρω του. Μπορεί να περιγράψει τα στοιχεία που βλέπει, από την αρχιτεκτονική των κτιρίων και την σχέση τους με το περιβάλλον, μέχρι την κίνηση των ανθρώπων και των οχημάτων. Ο παρατηρητής αποτυπώνει την ατμόσφαιρα της πλατείας, τη ζωή που ρέει μέσα από αυτήν και τη δραστηριότητα που συμβαίνει.

- Ψηλά ιστορικά κτήρια κυρίως νεοκλασικής αρχιτεκτονικής, δεσπόζουν περιμετρικά.
- Οπτικός περιορισμός στα 150 μέτρα περιμετρικά προς όλες τις κατευθύνσεις.
- Υψηλή επισκεψιμότητα από πεζούς χρήστες.
- Υψηλή ροή οχημάτων στην οδό Αθηνάς κατά το μεγαλύτερο μέρος της ημέρας.
- Υπόγειο parking με πρόσβαση από την οδό Απέλλου.
- Αρχαιολογικός χώρος.
- Σιντριβάνι.

Εικόνα 55

Εικόνα 56

Εικόνα 57

Εικόνα 58

Εικόνα 59

Παρακάτω πρόκειται να εντοπιστούν μερικά στοιχεία που βρίσκονται στην υπάρχουσα μορφή της πλατείας και πως εξυπηρετούν ή και όχι, το σκοπό τους.

Μέσα φωταγώγησης της πλατείας.

Κατά τις απογευματινές αλλά και βραδινές ώρες η φωταγώγηση στην πλατεία βρίσκεται σε ικανοποιητικά επίπεδα. Βέβαια αυτό οφείλεται στην σχεδιαστικά ανοιχτή δομή της. Εδώ το αρνητικό που παρουσιάζεται είναι η φθορά στο πέρασμα του χρόνου καθώς και η έλλειψη συντήρησης και επιτήρησης των παραπάνω στοιχείων.

Εικόνα 60

Εικόνα 61

Χρηστικά αντικείμενα της πλατείας.

Σημαντική έλλειψη σε κάδους απορριμμάτων. Ο ηλεκτρονικός πίνακας πληροφοριών βρίσκεται είτε εκτός λειτουργίας είτε σε κατάσταση που υποβαθμίζει την ιστορική πλατεία, προβάλλοντας μια εικόνα αδιαφορίας και εγκατάλειψης.

Εικόνα 62

Εικόνα 63

Το στοιχείο της φύσης αλλά και οι χώροι ανάπαυσης.

Σε αναλογία με το μέγεθος και την επισκεψιμότητα της πλατείας, είναι έντονα ορατή η έλλειψη που υπάρχει στα παραπάνω στοιχεία, όπου είναι και ζωτικής σημασίας στην καθημερινότητα των χρηστών, καθώς την καθιστά ακατάλληλη για πολύωρη παραμονή στο χώρο.

Εικόνα 64

Εικόνα 65

2.7 Αναφορά σε πλεονεκτήματα – μειονεκτήματα της περιοχής ενδιαφέροντος

Στα επιμέρους στοιχεία του χώρου μελέτης, αναλύοντας την πλατεία εξετάζονται τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα ευρύτερα. Γίνεται αναφορά στα θετικά στοιχεία που την καθιστούν ένα κέντρο δραστηριοτήτων και κοινωνικής αλληλεπίδρασης, όπως οι ευκαιρίες για συνάντηση, ψυχαγωγία, αγορές και πολιτισμικές εκδηλώσεις. Παράλληλα, δίνεται προσοχή και στις πιθανές αρνητικές πτυχές, όπως οι οπτικοί περιορισμοί, η κίνηση των οχημάτων και ο ενδεχόμενος θόρυβος. Μέσα από αυτήν την ανάλυση, αναδεικνύεται η πολυπλοκότητα της πλατείας και ο συνολικός της αντίκτυπος στο περιβάλλον και στους ανθρώπους που τη χρησιμοποιούν.

Στα **πλεονεκτήματα** που παρέχει η πλατεία μπορεί να παρατηρήσει κανείς πως:

- Κεντρική τοποθεσία, στο ιστορικό κέντρο της Αθήνας.
- Περιβάλλεται από νεοκλασικά κτήρια που εξιστορούν το παρελθόν της περιοχής.
- Ικανοποιητικής έκτασης για τα δεδομένα δόμησης του αστικού ιστού.
- Πλησίον μέσων μαζικής μεταφοράς (MMM).
- Σημείο τουριστικού ενδιαφέροντος λόγω του αρχαιολογικού χώρου που διαθέτει.
- Πλησίον αγοράς.
- Υψηλή επισκεψιμότητα.
- Υπόγειο parking.
- Συχνός προγραμματισμός πολιτιστικών δραστηριοτήτων.

Αντίστοιχη αναφορά γίνεται και στα **μειονεκτήματα** όπου μπορεί να διακρίνει κανείς ότι:

- Σημαντική έλλειψη σε χώρους ανάπαυσης.
- Ελλιπής προστασία από τις καιρικές συνθήκες λόγω έλλειψης σκιάς ή κάλυψης από βροχή ή ήλιο.
- Έλλειψη του φυσικού στοιχείου.
- Δεν έχει σχεδιαστική ταυτότητα.
- Οπτικοί περιορισμοί λόγω κτηρίων σε αρκετά μικρή απόσταση.
- Αυξημένοι αστικοί θόρυβοι λόγω της κίνησης, που μπορεί να επηρεάζει την ποιότητα ζωής των κατοίκων και των επισκεπτών.
- Υψηλή πυκνότητα κυκλοφορίας οχημάτων, που μπορεί να προκαλέσει κίνδυνο και ατμοσφαιρική ρύπανση.
- Έλλειψη ιδιωτικότητας λόγω της συγκέντρωσης ανθρώπων και της ανοικτής φύσης της πλατείας.
- Έλλειψη συντήρησης.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο Η ΠΡΟΤΑΣΗ ΤΗΣ
ΑΝΑΠΛΑΣΗΣ**

3.1 Πηγή έμπνευσης

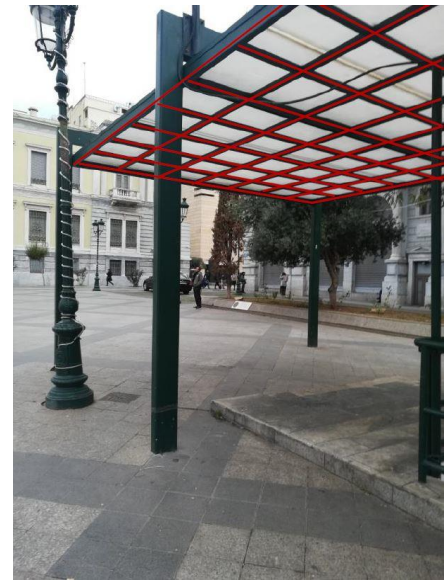
Μέσα από την τρέχουσα εικόνα της πλατείας, προκύπτουν στοιχεία που στοχεύουν να γίνουν η πηγή έμπνευσης για την ανάπλασή της. Η γεωμετρική της δομή, θεμελιωμένη σε ορθογώνια και αυστηρά σχήματα, μεταδίδει μια αίσθηση σταθερότητας και τάξης, ενώ η επανάληψη προσθέτει έναν σταθερό ρυθμό.

Το πλέγμα των παράλληλων αλλά και τεμνόμενων γραμμών με μορφή κάναβου, επικοινωνούν την ουσία της παλιάς τεχνοτροπίας, αναδεικνύοντας την σύνδεση του παρελθόντος με το παρόν.

Εκείνο που προκαλεί ενδιαφέρον είναι η αλληλοεπίδραση μεταξύ των διαφορετικών δίπολων. Το κενό – πλήρες, που αποκαλύπτει μια εναλλαγή ανάμεσα στην απουσία και την πληρότητα, προκαλεί μια αίσθηση επιτακτικής αναζήτησης. Το αρχαίο – σύγχρονο δημιουργεί έναν ανατρεπτικό διάλογο ανάμεσα στην παράδοση και την καινοτομία, ενώ τα κάθετα – οριζόντια γραμμικά στοιχεία παρουσιάζουν μια εννοιολογική σύγκρουση μεταξύ της κατακόρυφης αίσθησης εγκυρότητας και της οριζόντιας αίσθησης ελευθερίας.

Εικόνα 66

Εικόνα 67

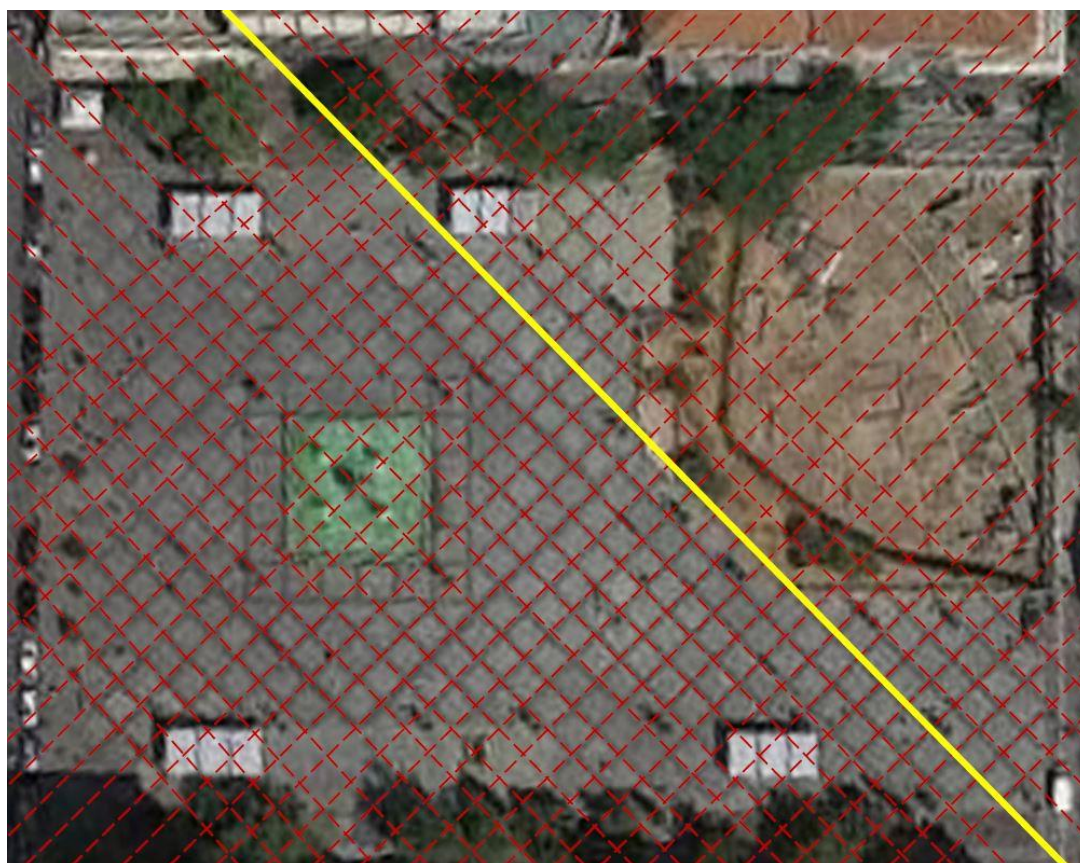
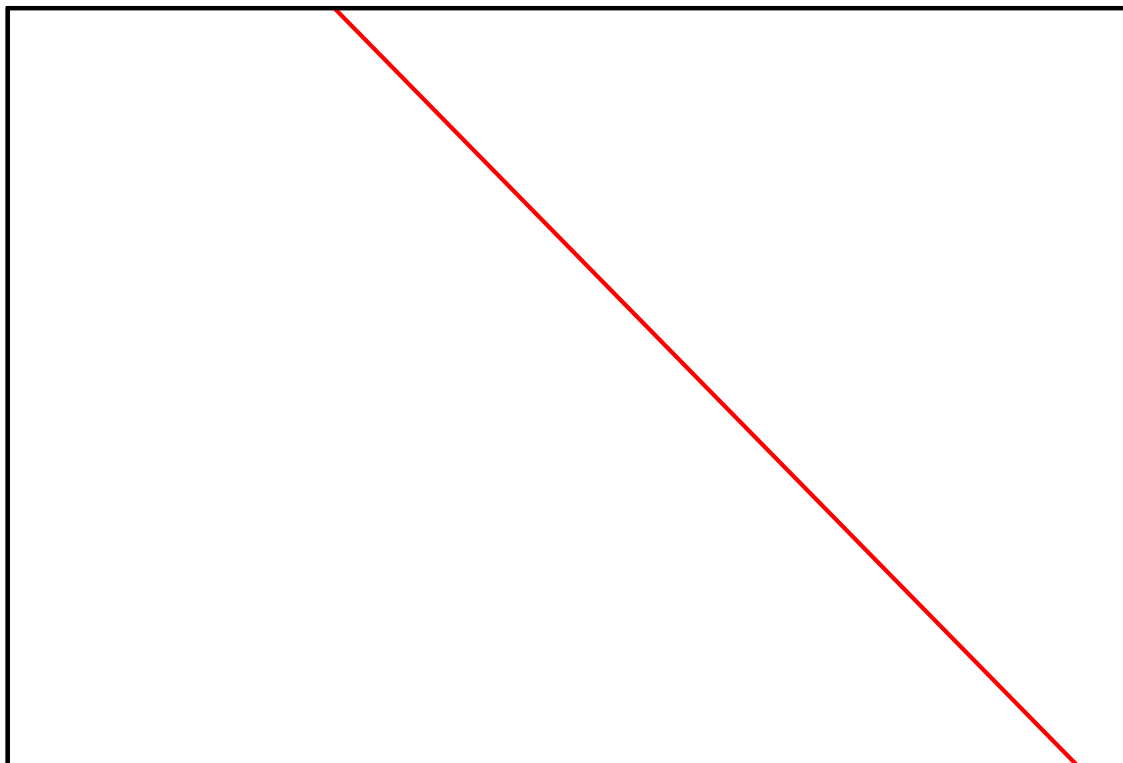
Εικόνα 68

Εικόνα 69

Ένα ακόμη στοιχείο που προκαλεί σχεδιαστικό ενδιαφέρον είναι η ιδιαίτερη γωνία των 45° μοιρών που συναντά κανείς στον αρχαιολογικό χώρο καθώς και στην εφαρμογή του γραμμικού κάναβου. Αυτά τα στοιχεία, που αντλήθηκαν από την τρέχουσα εικόνα της πλατείας, διαμορφώνουν ένα σχεδιαστικό τοπίο γεμάτο αντιθέσεις και γεωμετρία. Αποτελούν την ουσιαστική πηγή έμπνευσης για την ανάπλαση της πλατείας, με στόχο να δημιουργήσουν ένα περιβάλλον που συνδυάζει τον πλούτο από το παρελθόν και τη σύγχρονη αισθητική, προσφέροντας μια μοναδική εμπειρία σε όσους την επισκέπτονται.

3.2 Ανάλυση κεντρικής ιδέας

Για την δημιουργία της κεντρικής ιδέας διαμόρφωσης της πλατείας, αντλήθηκαν στοιχεία από την υπάρχουσα μορφή του χώρου. Αυστηρές γεωμετρικές χαράξεις, με έντονο το στοιχείο της επανάληψης και της παραλληλίας, οδηγούν στη σύνθεση της πρότασης, δομώντας την υπό γωνία 45° μοιρών. Η πλατεία ως δημόσιος χώρος θέτει τις βάσεις για μια περιοχή αλληλεπιδράσεων και δημιουργία μοναδικών συναισθημάτων, ανάμεσα σε διαφορετικούς ανθρώπους. Το concept είναι να ενταχθεί η ίδια η πλατεία με άμεσο τρόπο σε αυτή τη δραστηριότητα. Να επικοινωνεί δηλαδή η ίδια με το κοινό, χρησιμοποιώντας τις αισθήσεις του με μοναδικό τρόπο. Πως;

Τρεις γραμμικές χαράξεις διαδρομών στην παλέτα των τριών βασικών χρωμάτων, ξετυλίγονται στο χώρο, προσπαθώντας να αφυπνίσουν στον επισκέπτη 3 διαφορετικές αισθήσεις.

- Η **κίτρινη** διαδρομή αφορά ένα πέρασμα μέσα από διαφορετικές υφές και μεταβολές, στερεών σε υγρών στοιχείων και αντίστροφα.
- Η **κόκκινη** διαδρομή μεταφέρει το διαβάτη από τη μία γωνία της πλατείας στην διαγώνια απέναντι, μέσα από εναλλαγές θερμικών αντιλήψεων.
- Η **μπλε** διαδρομή έρχεται να προκαλέσει το ενδιαφέρον του χρήστη, μέσω της αίσθησης της όσφρησης, μεταφέροντας τον από μια σύντομη διαδρομή δύο επιπέδων, από τα αρωματικά φυτά στο υδάτινο στοιχείο, σα να κατεβαίνει ένα μονοπάτι προς την θάλασσα.

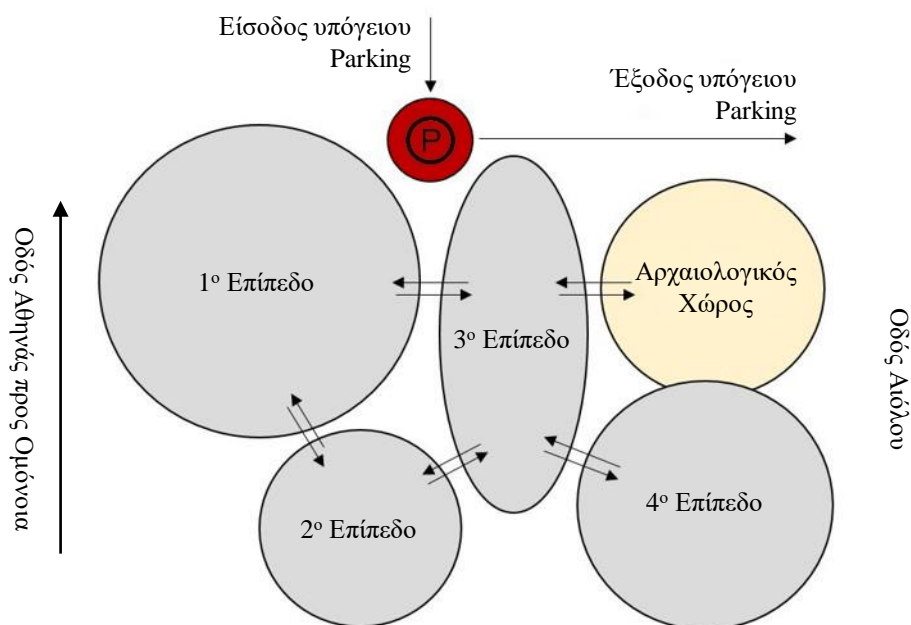

3.3 Λειτουργικό πρόγραμμα

Για την υλοποίηση της σχεδιαστικής πρότασης έχει πραγματοποιηθεί ριζική αναδόμηση της έκτασης της πλατείας διατηρώντας στις θέσεις τους τις εισόδους – εξόδους του υπόγειου parking και την περιμετρική μορφολογία του αρχαιολογικού χώρου.

Ουσιαστικά έχουν δημιουργηθεί τέσσερα υψομετρικά επίπεδα εξαλείφοντας την κλίση της πλατείας με κατεύθυνση από την οδό Αθηνάς προς την οδό Αιόλου.

3.4 Ανάλυση πρότασης – σχέδια

Σκοπός είναι να παρουσιαστεί μια υλοποιήσιμη πρόταση, στοχεύοντας στην επίλυση των βασικών μειονεκτημάτων της πλατείας με βάση την σημερινή της μορφή.

Μέσω της προτεινόμενης προσέγγισης, επιδιώκεται να ενταχθεί ο αειφορικός σχεδιασμός μέσα από υλικά φιλικά προς το περιβάλλον, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, αποδίδοντας ως ένα βαθμό, αυτονομία στην περιοχή ενδιαφέροντος.

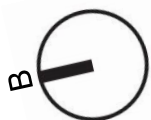
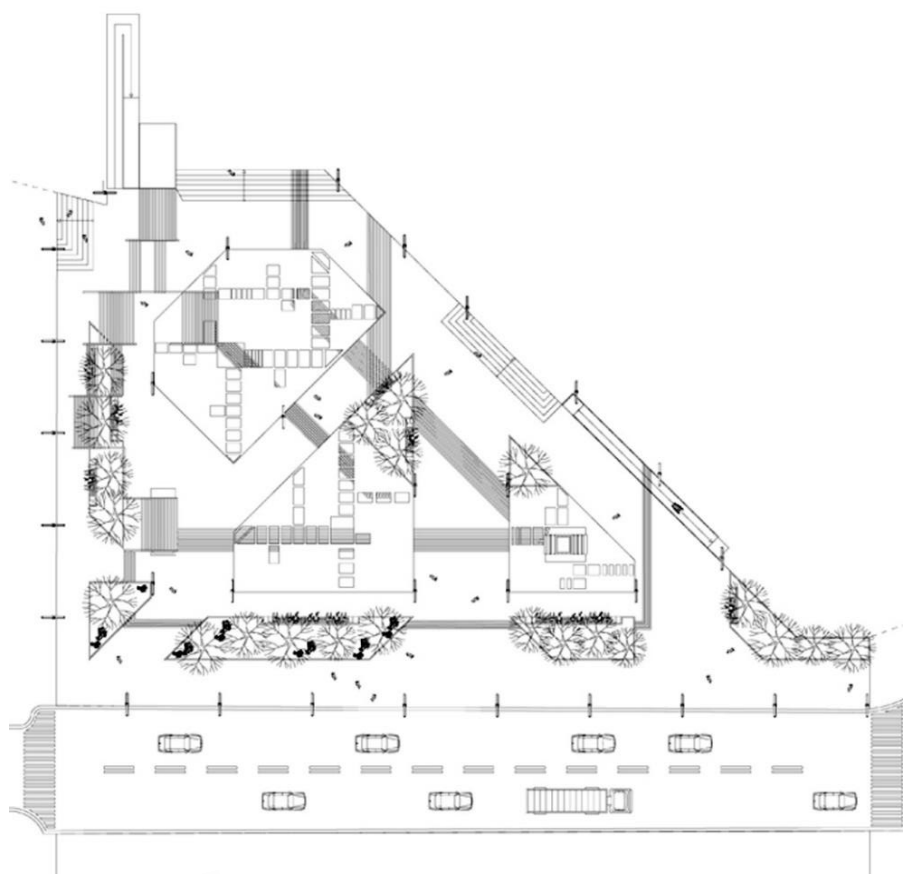
Η προσέγγιση έχει μια σημαντική επίδραση στον τομέα αυτό, θα προσφέρει ευχάριστη εμπειρία προς τους χρήστες δημιουργώντας νέες βάσεις και ενδιαφέροντα, ενώ παράλληλα αποκτά σχεδιαστική ταυτότητα και ύφος.

Για την υλοποίηση της προτεινόμενης προσέγγισης, αναπτύσσεται μια γραμμική σύνθεση επαναλαμβανόμενων στοιχείων, δημιουργώντας παραλληλίες αλλά και κάθετες μεταξύ τους συγκρούσεις.

Η εξώθηση των επιπέδων έρχεται να ενεργοποιήσει και την τρίτη διάσταση, δίνοντας ένα επιπλέον σχεδιαστικό και λειτουργικό ενδιαφέρον.

Πραγματοποιείται πειραματική ανάλυση, συλλέγοντας και αναλύοντας δεδομένα από προσωπική επίσκεψη στο χώρο καθώς και από διαδικτυακές πηγές όπως το Meteoblue.com.

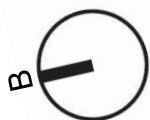
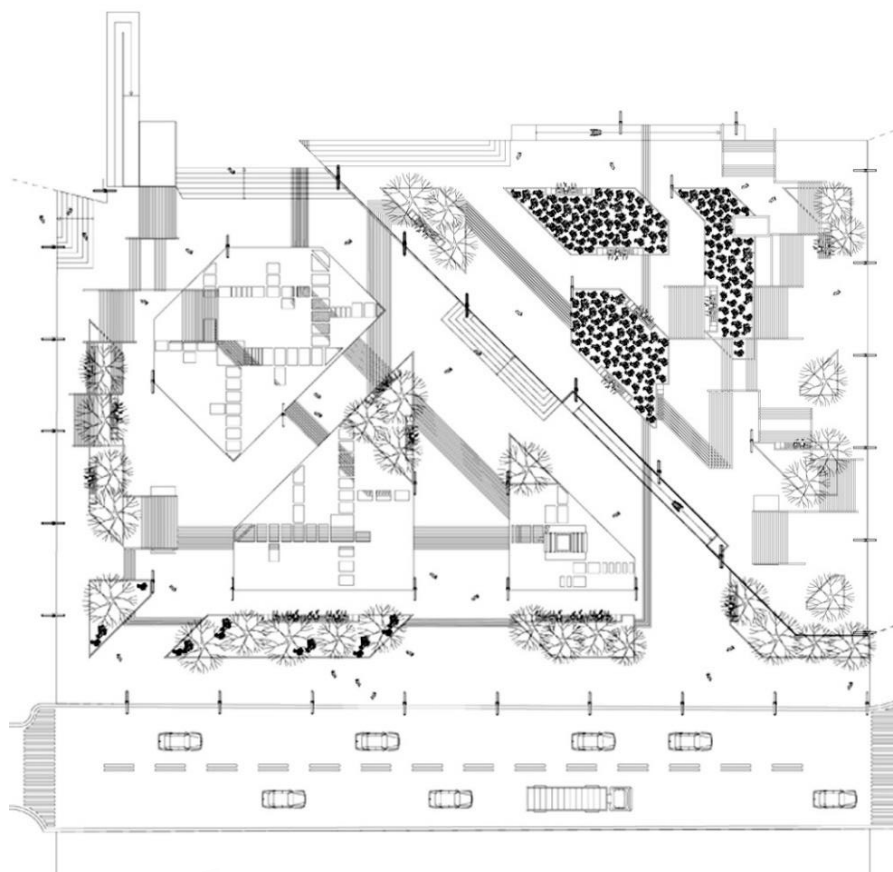
Στο πιο χαμηλό επίπεδο που έχει είσοδο από την οδό Αθηνάς υπάρχουν περιοχές δροσισμού και ανάπαυσης, καθώς επίσης έντονα συναντά κανείς πλέον το στοιχείο της φύσης. Δύο εισοδοι στις πλαϊνές πλευρές εξυπηρετούν το κοινό, που θέλει να μεταβεί στο υπόγειο parking.

ΚΑΤΟΨΗ ΕΠΙΠΕΔΟΥ Α

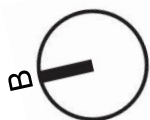
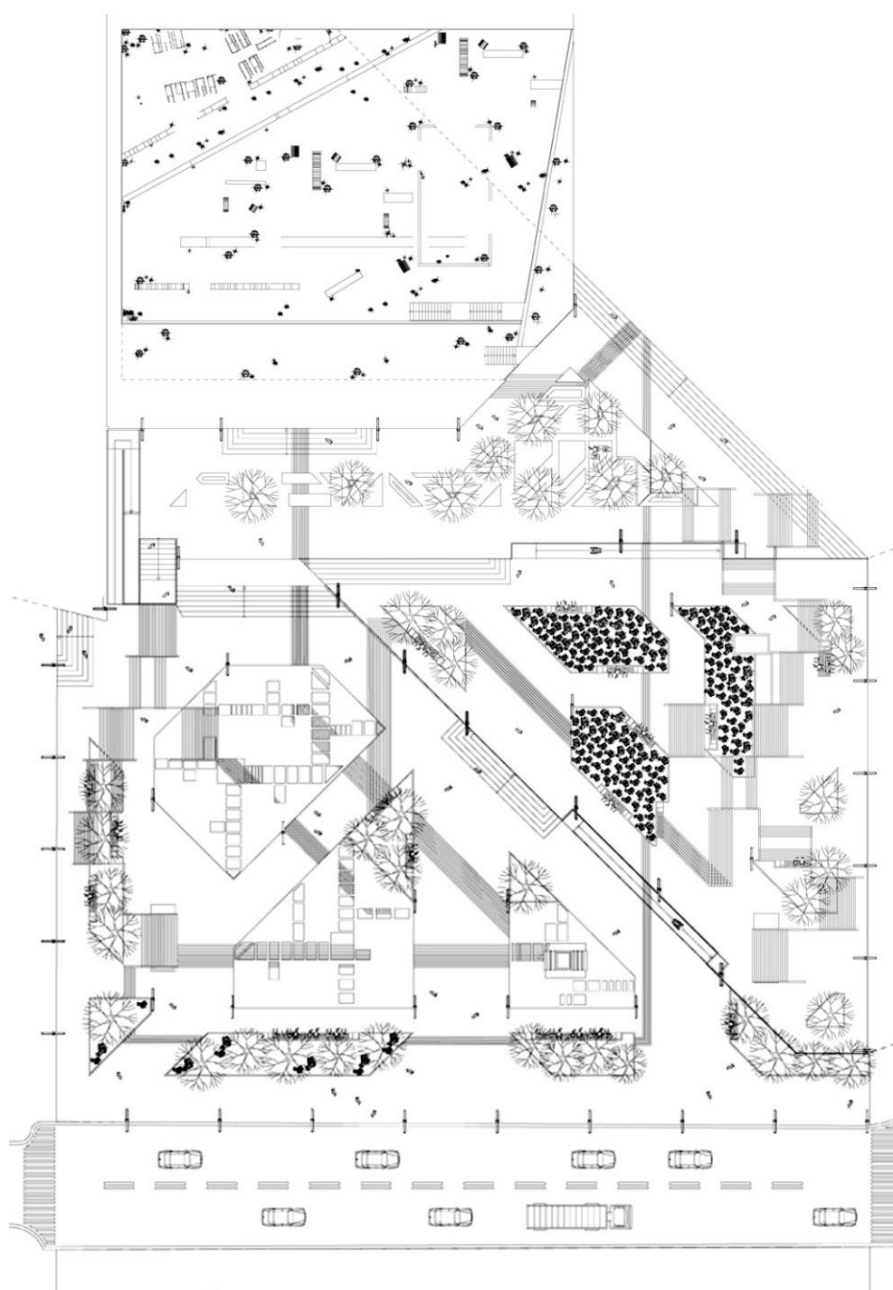
Το επόμενο επίπεδο συνδέεται με ράμπες αναπήρων και κλίμακες εσωτερικά της πλατείας, ενώ η κλίση των πλευρικών πεζόδρομων έχει διατηρηθεί και εξυπηρετεί το κοινό με κινητικά προβλήματα. Σε αυτό επίπεδο συναντά κανείς, αρωματικούς χώρους πρασίνου και προστατευόμενους χώρους ανάπαυσης.

ΚΑΤΟΨΗ ΕΠΙΠΕΔΟΥ Α & Β

Το τρίτο επίπεδο συνδέεται όμοια εσωτερικά της πλατείας και σε αυτό συναντά κανείς ως σημείο αναφοράς την εξέδρα, που εξυπηρετεί φωτογραφικούς σκοπούς, αφού στη ζωή μας η τεχνολογία, οι πλατφόρμες κοινωνικής δικτύωσης και τα social media, έχουν γίνει αναπόσπαστο κομμάτι. Ακόμη υπάρχει μια γραμμική σύνθεση στο δάπεδο με εναλλαγές υλικών και υφών, που προκαλεί το ενδιαφέρον του διαβάτη. Από αυτό το επίπεδο μπορεί κανείς ανεβαίνοντας να κινηθεί είτε στον εξώστη πάνω στο αρχαιολογικό χώρο είτε χρησιμοποιώντας τη ράμπα ή τις κλίμακες για το τέταρτο επίπεδο.

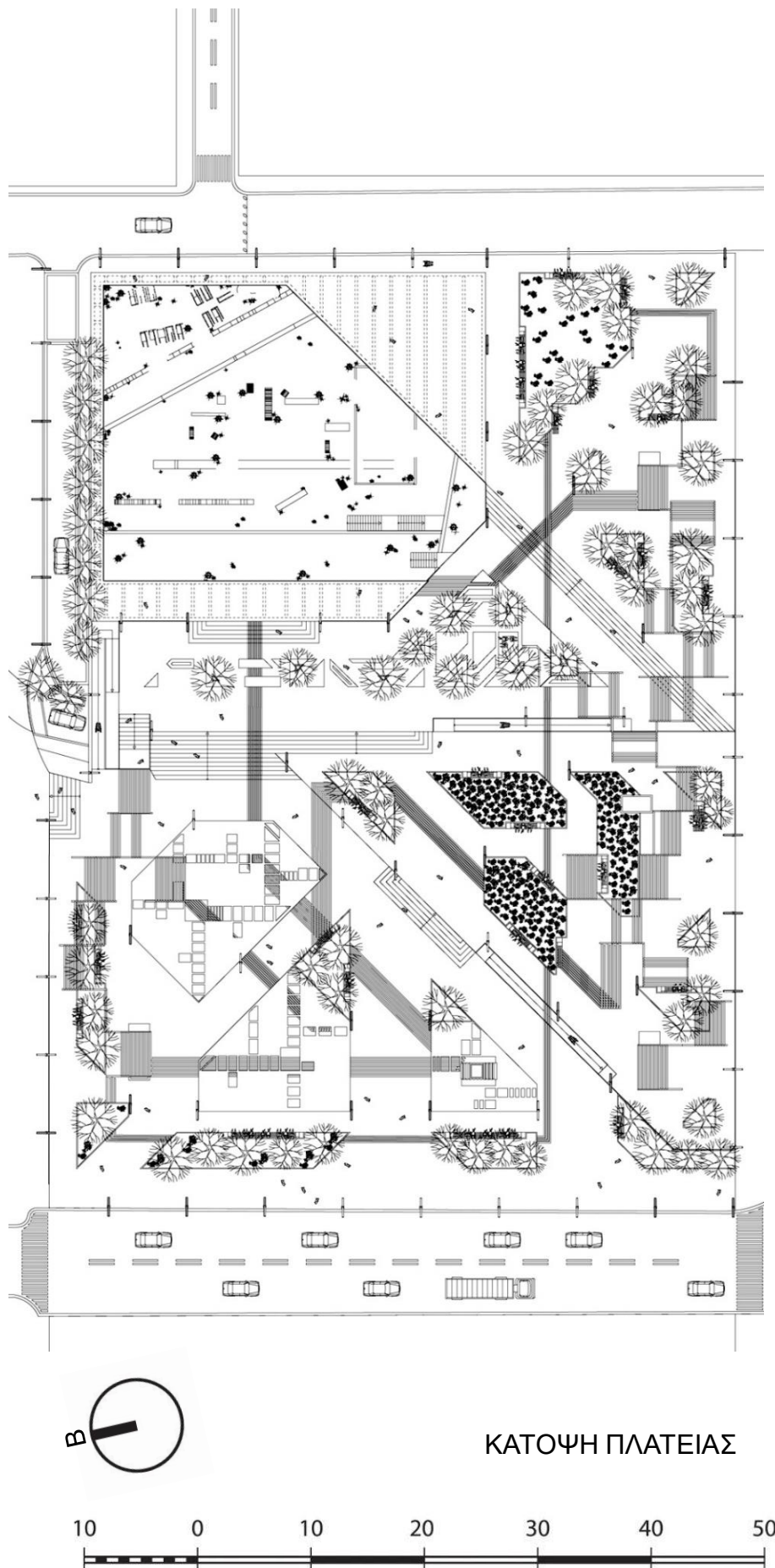

ΚΑΤΟΨΗ ΕΠΙΠΕΔΟΥ Α, Β & Γ

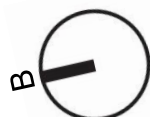

Στο τελευταίο επίπεδο, πέρα από τους μεγάλους χώρους πρασίνου και τους χώρους ανάπαυσης, μπορεί κανείς να θαυμάσει τα αρχαιολογικά ευρήματα, κυριολεκτικά περπατώντας από πάνω τους, ώσπου να μεταβεί στην άκρη του εξώστη και να παρατηρήσει την πλατεία βλέποντας στο βάθος το Δημαρχείο των Αθηνών.

Παράλληλα σε όλες αυτές τις γωνίες του πάρκου, θα παρατηρεί κανείς τις εναλλαγές των χρωματικών γραμμικών στοιχείων, προκαλώντας του την περιέργεια να τις ακολουθήσει, ώστε να μάθει τι σκοπό εξυπηρετούν. Μέχρι να το καταλάβει, θα έχει ήδη βρεθεί σε ένα μονοπάτι που θα του αφυπνεί διαφορετικά συναισθήματα και αισθήσεις.

Σκοπός των λειτουργιών της πλατείας, είναι να αλληλεπιδρά με τον κάθε χρήστη ξεχωριστά, όσο ξεχωριστός είναι και ο τρόπος επεξεργασίας, κοινών πληροφοριών ανάμεσα σε διαφορετικούς ανθρώπους, ενώ παράλληλα να ικανοποιεί σε μεγάλο βαθμό την εμπειρία του, σε σχέση με την κάλυψη των αναγκών – μειονεκτημάτων που έχουν εντοπιστεί, βελτιώνοντας το βιοτικό επίπεδο μέσω μιας αειφορικής λύσης.

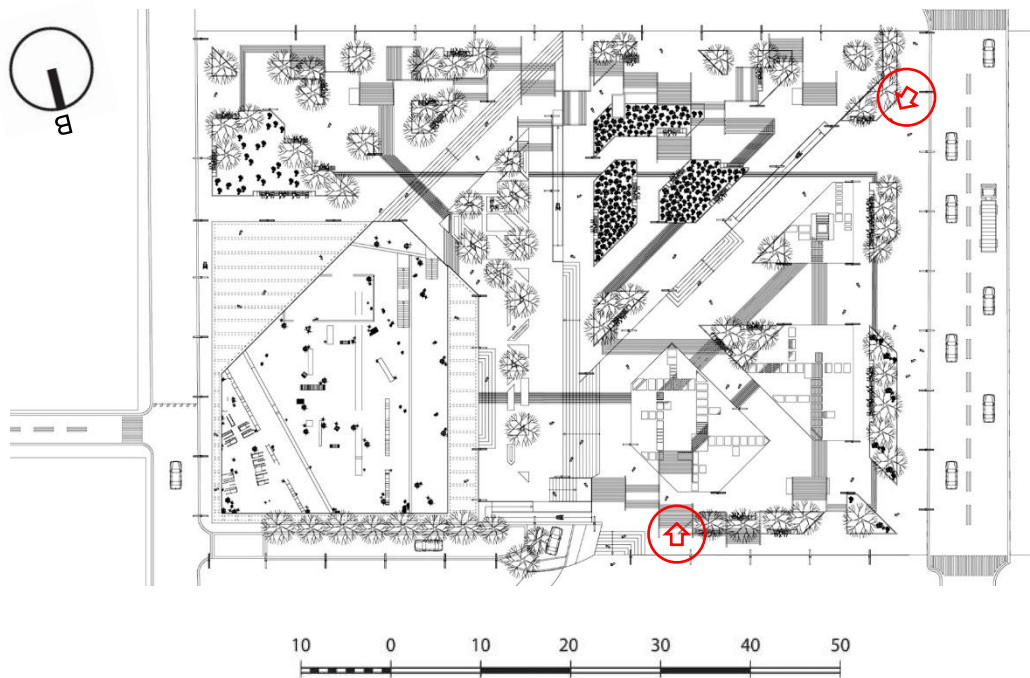
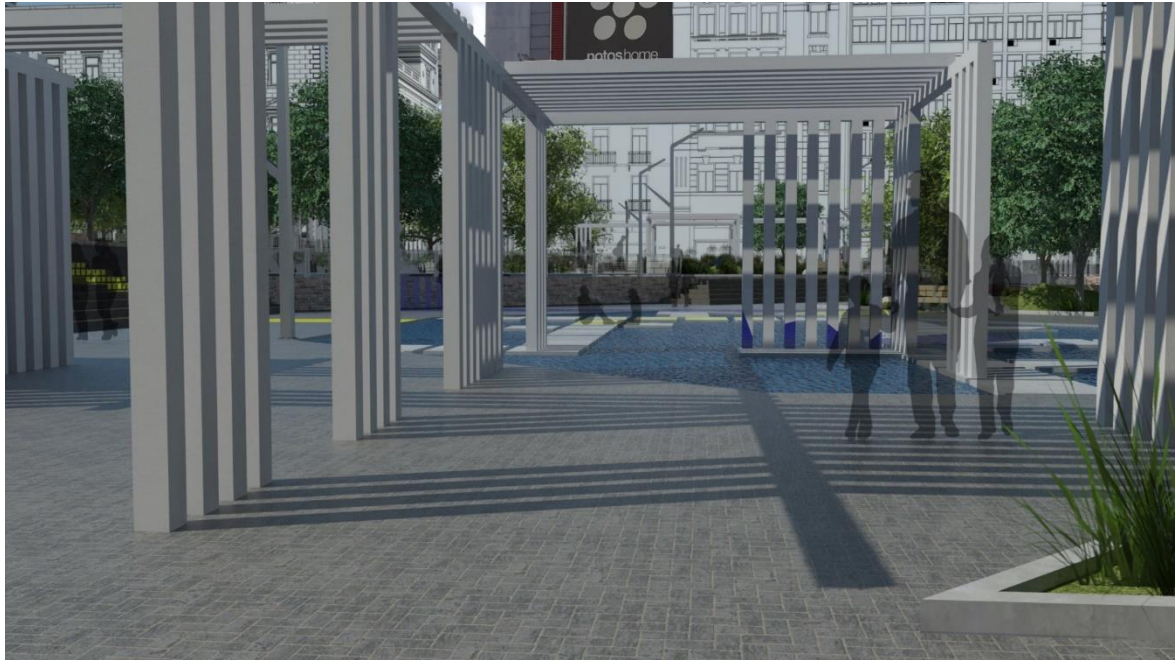

ΧΡΩΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΟΨΗ

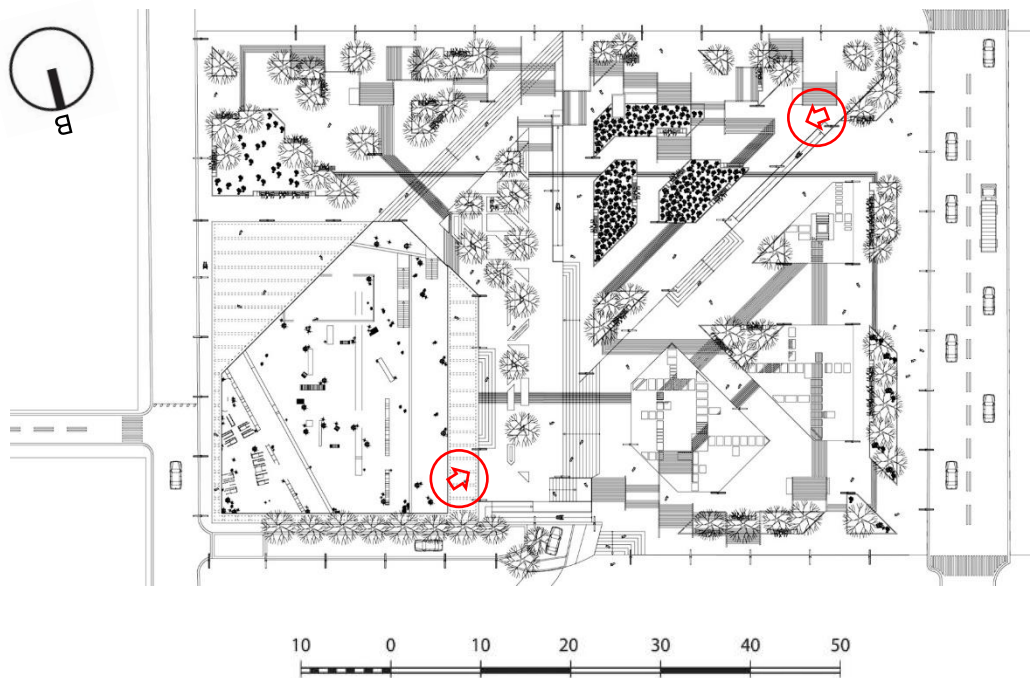

Φωτορεαλιστικές απεικονίσεις

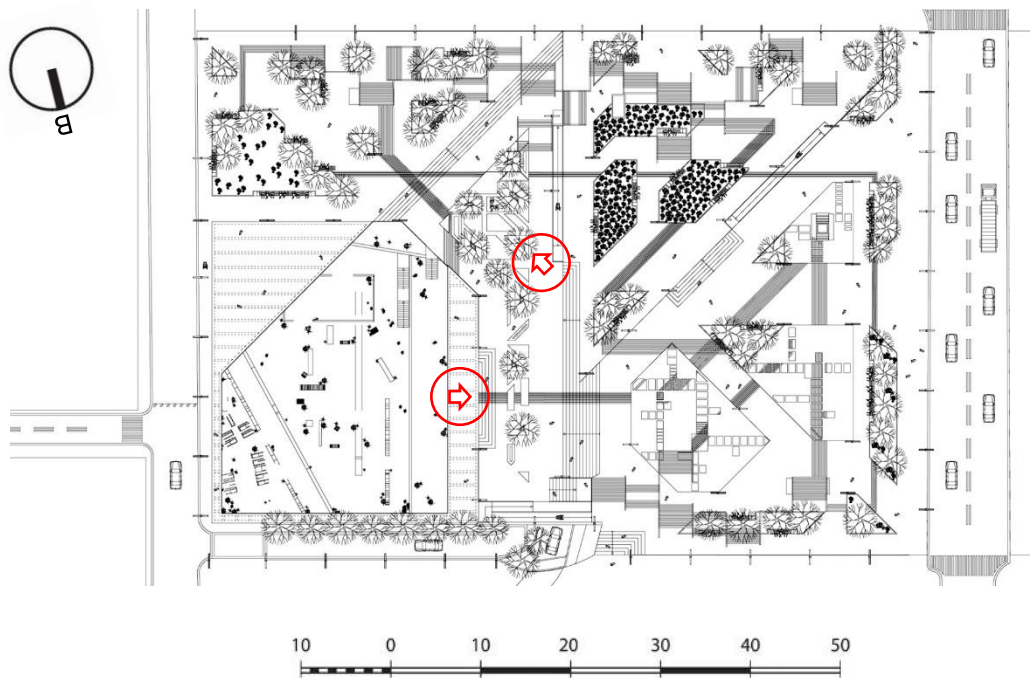

Φωτορεαλιστικές απεικονίσεις

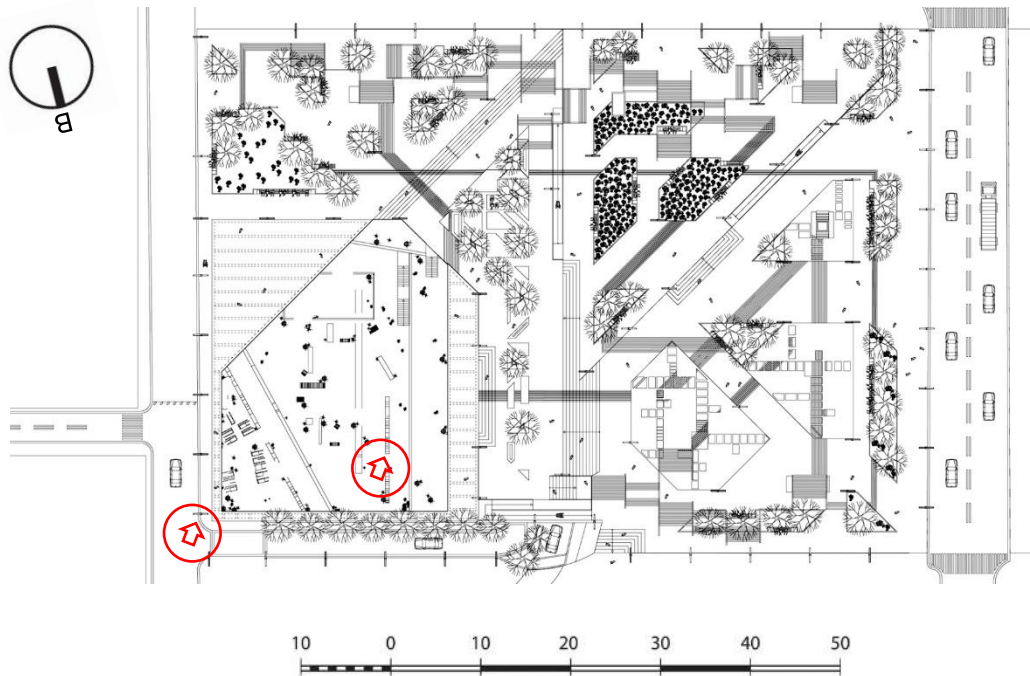

Φωτορεαλιστικές απεικονίσεις

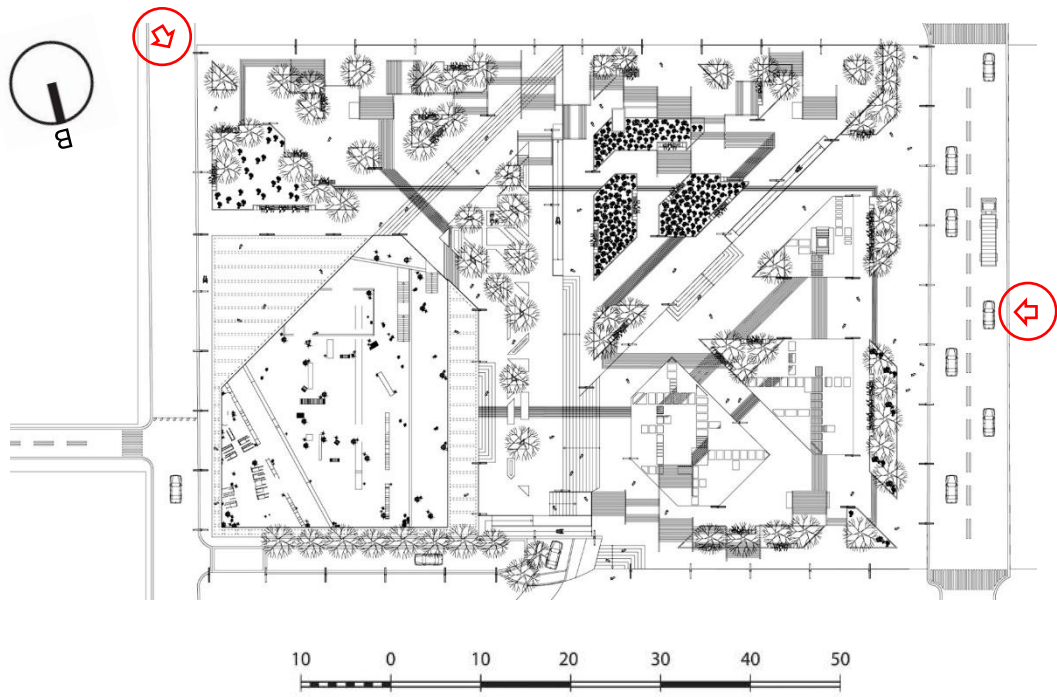
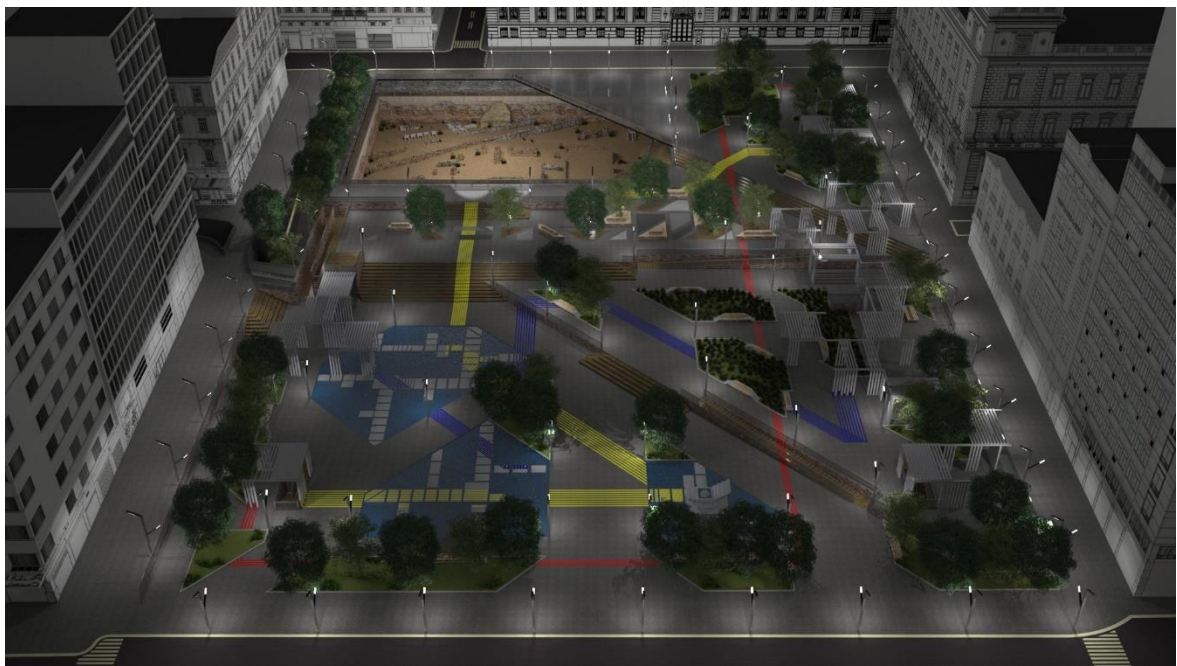

Φωτορεαλιστικές απεικονίσεις

Φωτορεαλιστικές απεικονίσεις

3.5 Αναφορά επιμέρους στοιχείων – δεδομένων

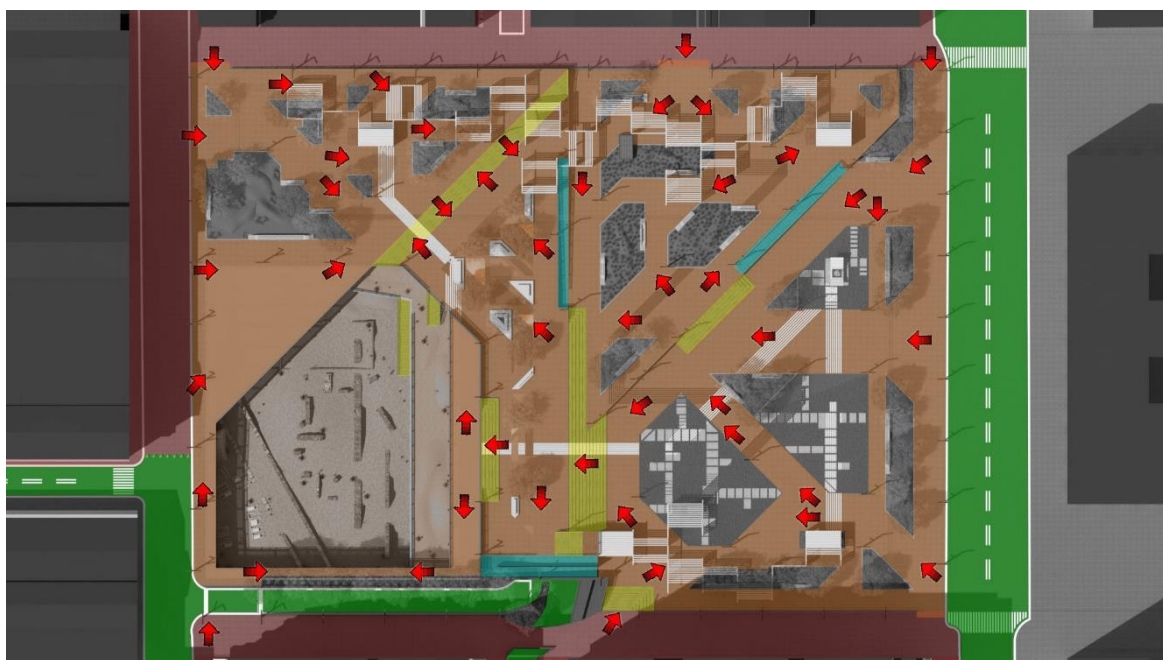
Μέσα από περισυλλογή στοιχείων και δεδομένων, αλλά και με κάποιες πειραματικές ενέργειες, θα παρουσιαστούν κάποιες χρήσιμες πληροφορίες σχετικά με την πρόταση εφαρμογής στην περιοχή μελέτης της πλατείας Κοτζιά.

Έχει γίνει προσπάθεια να αντιμετωπιστούν τα μειονεκτήματα που έχουν καταγραφεί αλλά και να επιτευχθεί ο εκσυγχρονισμός της, προκειμένου να γίνει ένας χώρος πιο αξιοποιήσιμος και ελκυστικός για τους κατοίκους και τους χρήστες.

3.5.1 Χάρτης διαδρομών

Στον παρακάτω χάρτη σηματοδοτούνται με κόκκινο βέλος, οι κύριες εισοδοι καθώς και οι βασικές διαδρομές στο χώρο της πλατείας, ενώ επεξηγούνται χρωματικά με τις αντίστοιχες περιοχές του χάρτη της πλατείας, τα στοιχεία που επηρεάζουν άμεσα την κίνηση του χρήστη.

Στόχος είναι να παρέχεται στο χρήστη, μία πληθώρα επιλογών κίνησης στο χώρο, ανάμεσα σε διαδρομές με υψηλό ποσοστό κινητικότητας αλλά και χώρους ανάπαυσης, ιδανικούς για χαλάρωση. Να διατηρηθεί παράλληλα μια δομή γρήγορων μεταβάσεων από την μια άκρη της πλατείας στην άλλη, σε σχήμα “Η” κατά μήκος, ενεργοποιώντας και τις δύο διαγώνιες αντικριστές διαδρομές.

■ Αυτοκινητόδρομος

■ Πεζόδρομος

■ Χώροι κίνησης εντός της πλατείας

■ Ράμπες

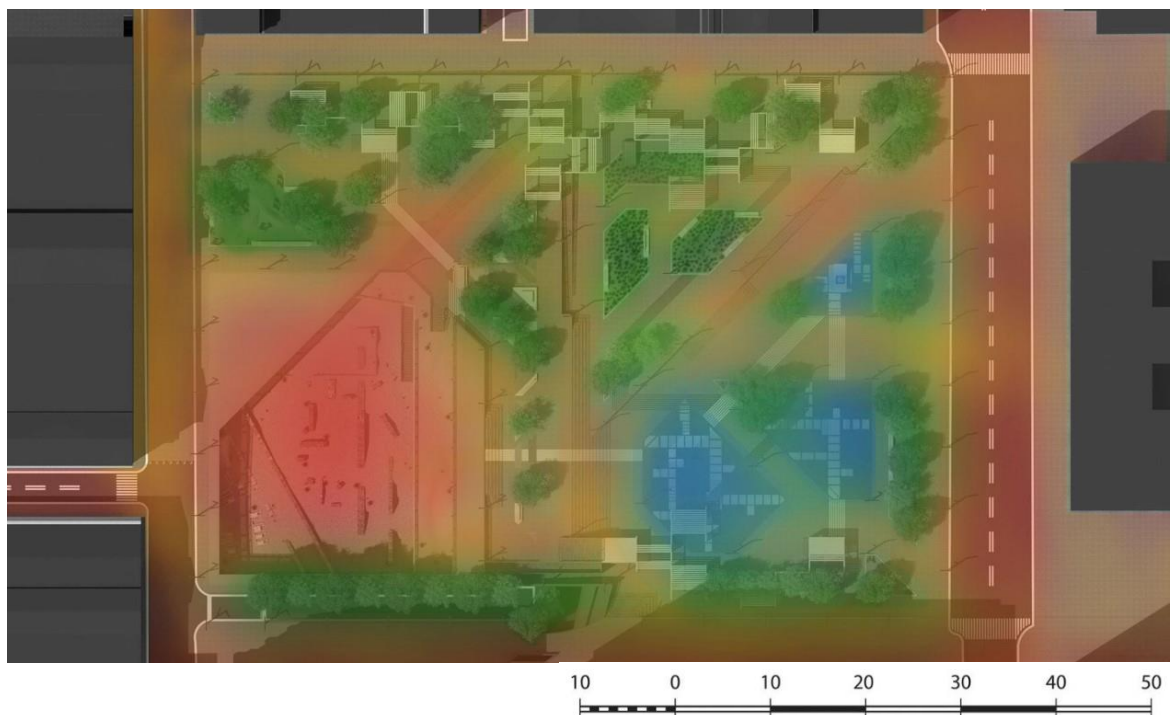
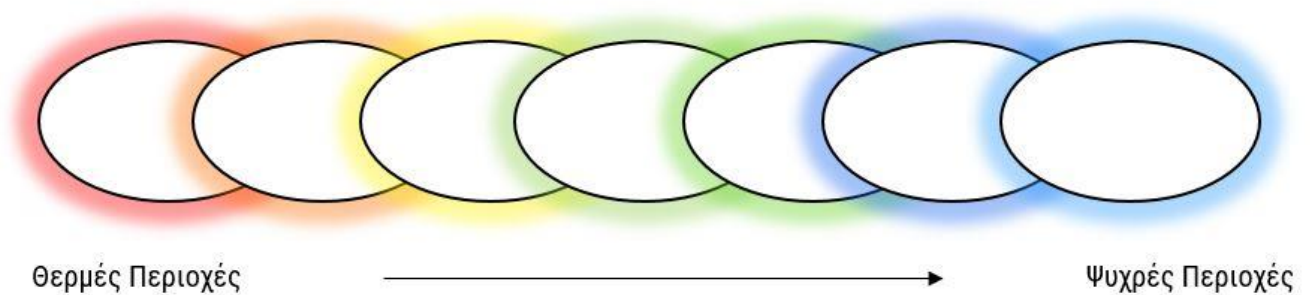
■ Κλίμακες

3.5.2 Χάρτης θερμοκρασιών

Στον παρακάτω χάρτη παρουσιάζεται μία πειραματική προσέγγιση, η οποία βασίζεται στη θερμότητα που παρατηρείται στην περιοχή ενδιαφέροντος. Απεικονίζεται με χρήση θερμών και ψυχρών αποχρώσεων, προκειμένου να αναδειχθούν οι διάφορες θερμοκρασιακές περιοχές.

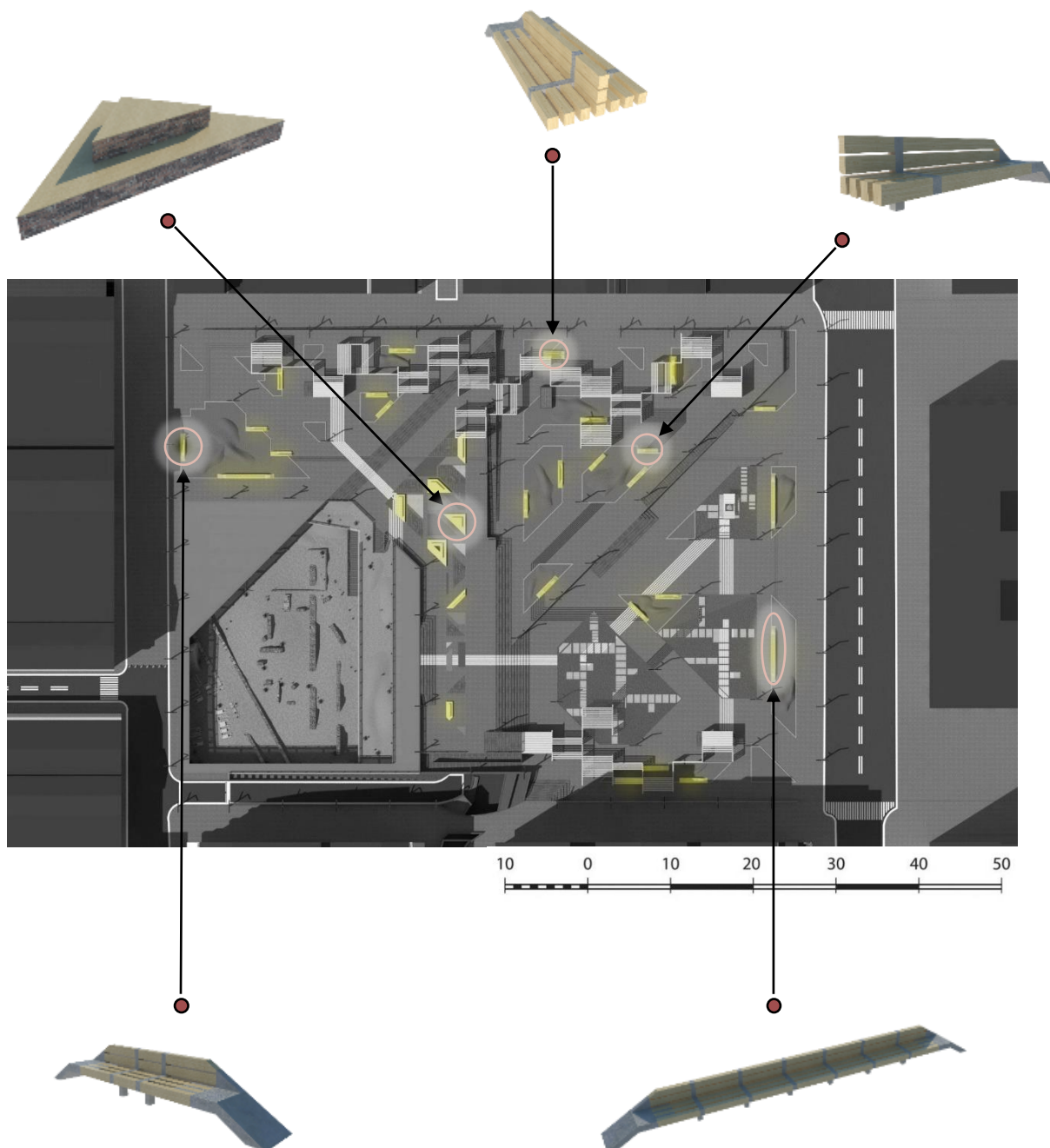
Αυτή η προσέγγιση μας επιτρέπει να έχουμε μία οπτική αναπαράσταση των θερμοκρασιών στην περιοχή και να παρατηρήσουμε πιθανά μοτίβα ή τάσεις. Οι θερμές αποχρώσεις αναπαριστούν περιοχές με υψηλότερες θερμοκρασίες, ενώ οι ψυχρές αποχρώσεις αντιπροσωπεύουν περιοχές με χαμηλότερες θερμοκρασίες.

3.5.3 Χάρτης περιοχών ανάπαυσης

Στον παρακάτω χάρτη, σηματοδοτούνται οι περιοχές και τα σημεία ανάπαυσης. Αυτή η πληροφορία προστίθεται για να επισημανθούν οι περιοχές, όπου οι χρήστες μπορούν να κάνουν διάλειμμα, να ξεκουραστούν ή και να αλληλεπιδράσουν με άλλους χρήστες της πλατείας, προσφέροντας λύση σε ένα πρόβλημα που έχει εντοπιστεί, αυτό των περιοχών ανάπαυσης.

Για την κάλυψη αυτής της ανάγκης, παρουσιάζονται κάποια δείγματα με μεγαλύτερη λεπτομέρεια και με αυτόν τον τρόπο, παρέχεται μία πληρέστερη εικόνα της περιοχής ενδιαφέροντος και των επιλογών ανάπαυσης, που είναι διαθέσιμες για το κοινό.

3.5.4 Χάρτης πηγών φωτισμού

Σε προηγούμενη αναφορά, θίχτηκε το θέμα του αισθήματος ασφάλειας που πρέπει να νιώθει ο χρήστης, σε ένα δημόσιο χώρο. Ένας από τους βασικούς παράγοντες που συμβάλουν στο να είναι θετικό το πρόσημο σε αυτό το ζήτημα, είναι ο φωτισμός και πιο συγκεκριμένα ο τεχνητός, όπου και χρειάζεται τις πιο “επικίνδυνες” ώρες, όταν δηλαδή “πέφτει” και η φωτεινότητα του ήλιου.

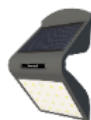
Επίσης μπορεί να δημιουργήσει πολύ ενδιαφέροντα εικαστικά αποτελέσματα, μέσω των φωτοσκιάσεων που προκύπτουν, σε συνδυασμό με το φυσικό και το υδάτινο στοιχείο.

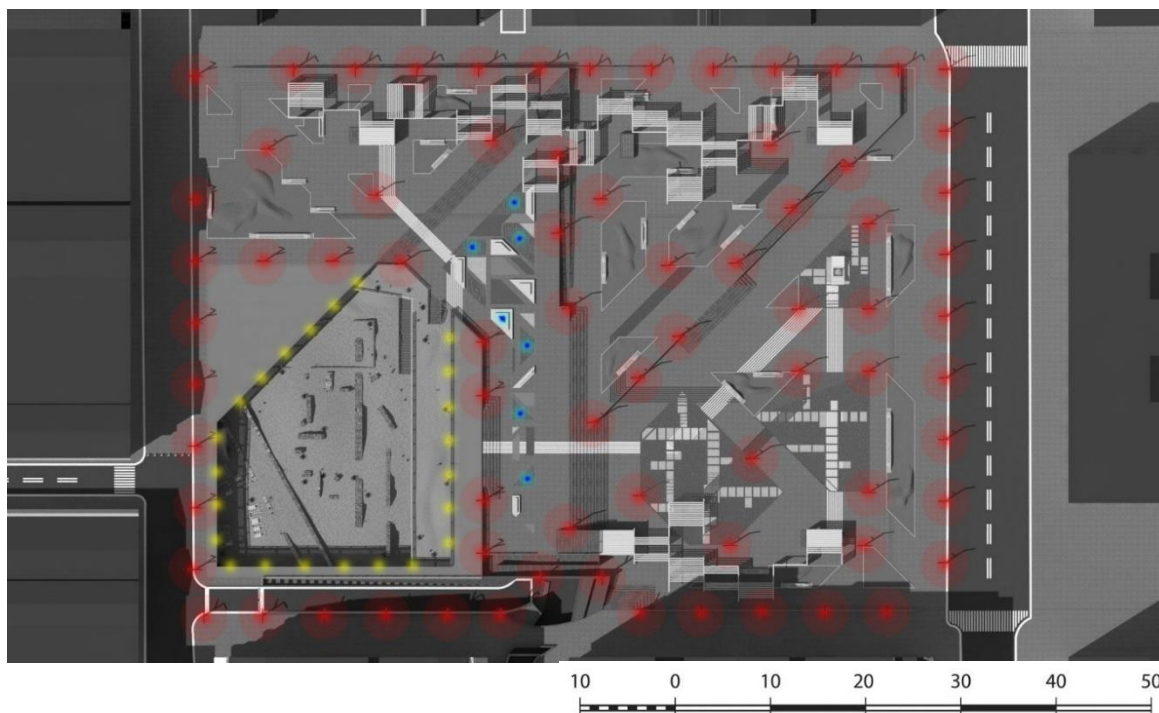
● Επιτοίχια φωτιστικά, τοποθετημένα στους κορμούς των δέντρων.

● Επιδαπέδια φωτιστικά, για τον συνολικό φωτισμό της πλατείας και του περιβάλλοντα χώρου.

● Επιτοίχιοι προβολείς, τοποθετημένοι περιμετρικά του αρχαιολογικού χώρου.

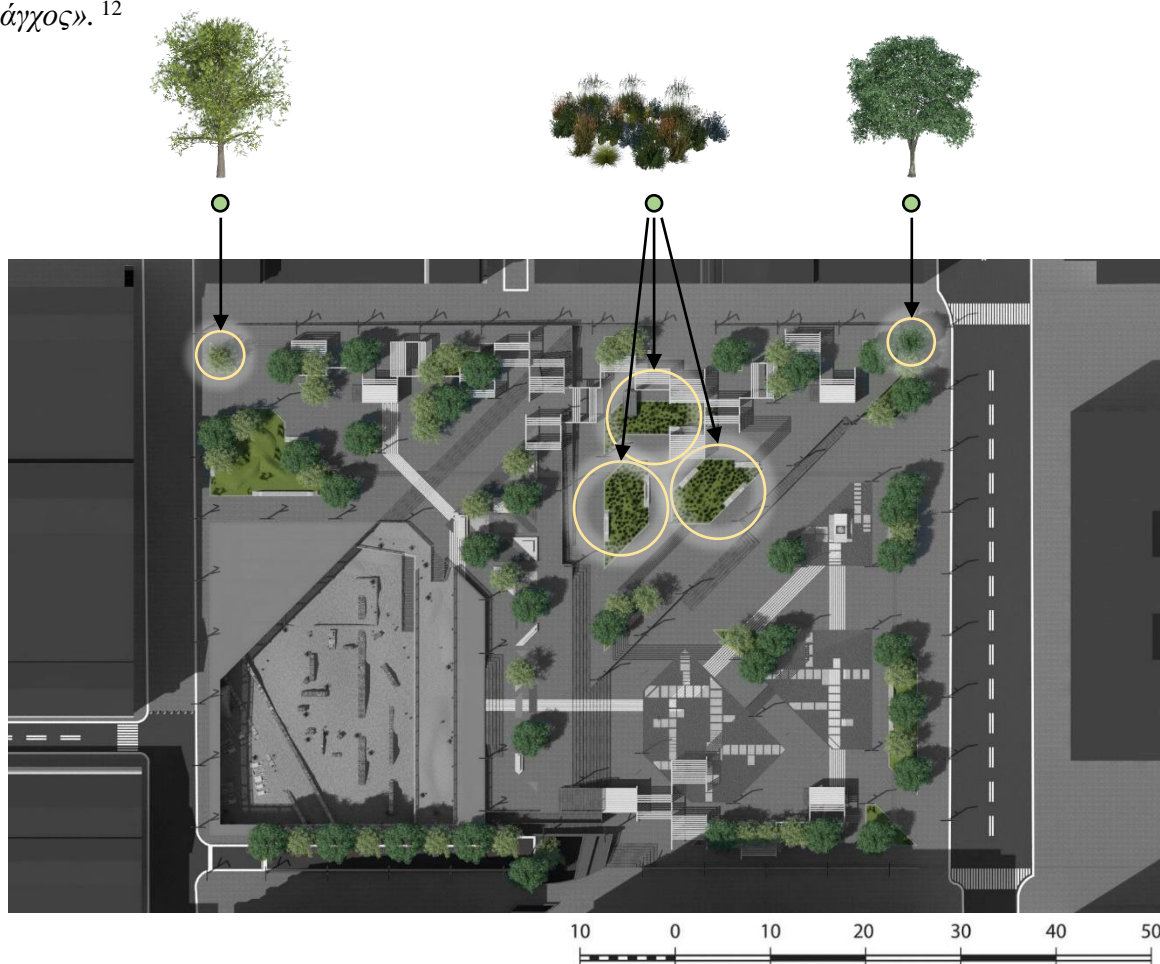

3.5.5 Χάρτης φύτευσης

Η επιλογή του φυσικού πράσινου στοιχείου, έγινε με βάση την ικανότητά τους, να προσαρμοστούν και να ευδοκιμήσουν στις κλιματικές συνθήκες του μικροκλίματος, λαμβάνοντας υπόψη την υγρασία, τη θερμοκρασία και το φυσικό φως. Ταυτόχρονα διαχωρίζεται σε δέντρα, αλλά και σε χαμηλής φύτευσης φυτά.

Καλλωπιστικά φυτά σε ποικίλα αρώματα και χρωματισμούς συναντά κανείς ακολουθώντας την μπλε διαδρομή, προσφέροντάς του μια αίσθηση ευεξίας όπως αναφέρουν οι επιστήμονες. «*Η οπτική και σωματική έκθεση στα φυτά έχει συσχετιστεί με αυξημένες θετικές συμπεριφορές και ευχάριστα συναισθήματα σε συνδυασμό με μειωμένα αρνητικά συναισθήματα όπως οργή, φόβος και άγχος*». ¹²

Δεντρολίβανο

Φασκόμηλο

Δυόσμος

Λεμονοθύμαρο

Άρια ή Λευκή Βελανιδιά

Μέντα

Ρίγανη

Λεβάντα

Χαρουπιά

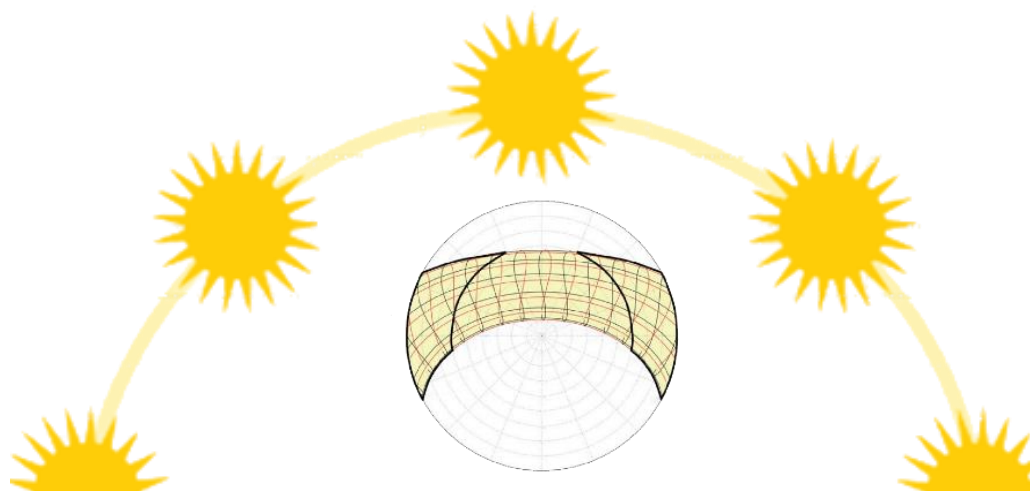
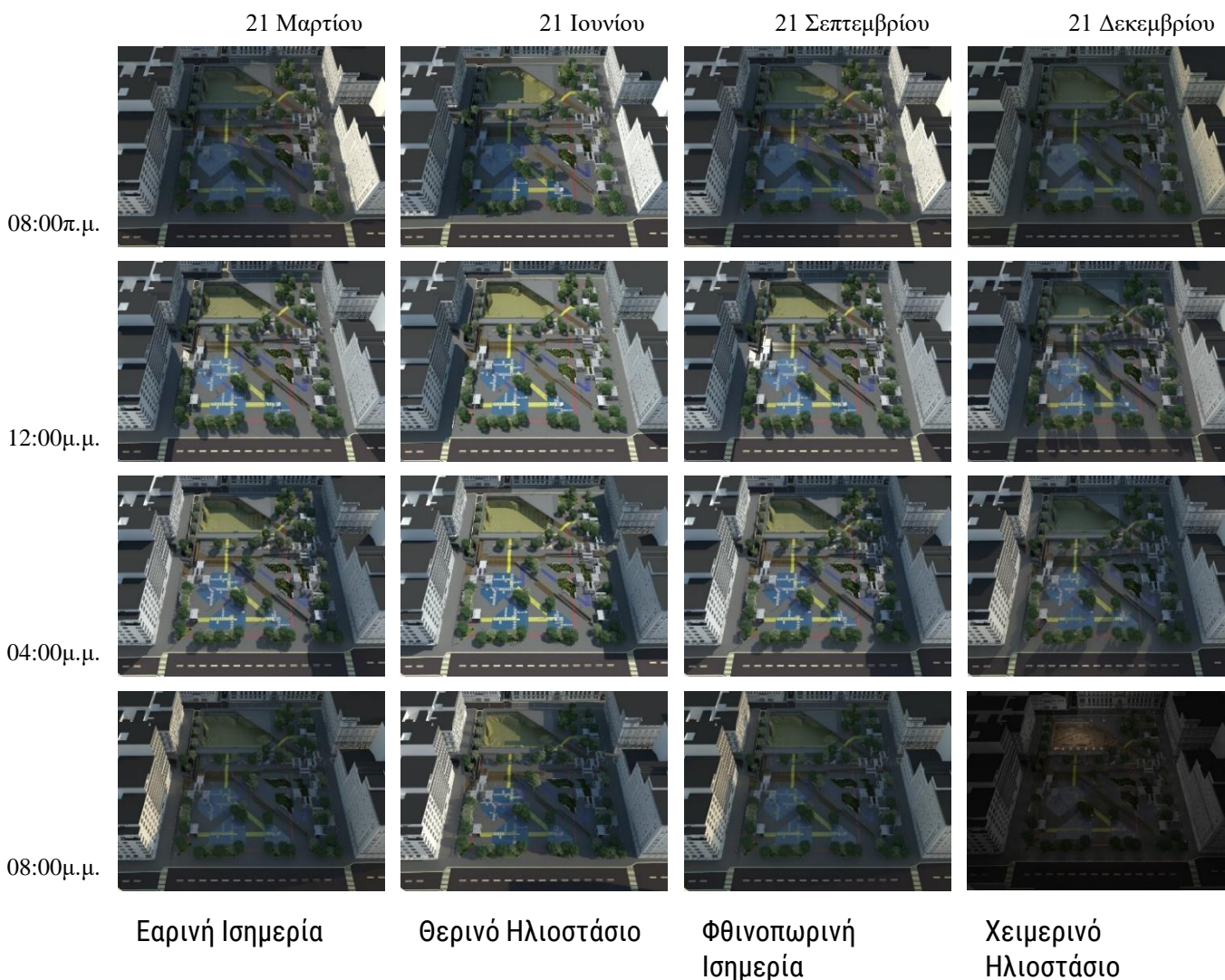
Καρπός χαρουπιάς

¹² Έρευνες Ψυχολογίας και Ψυχικής Υγείας <https://www.psychology.gr/erevnes-psyxologias/5400-pos-ta-fyta-epidroyn-thetika-stin-psyxologia-mas.html>

3.5.6 Παρατήρηση διαδρομής ήλιου

Παρακάτω παρατηρείται μια ακολουθία, διάφορων λήψεων που πραγματοποιήσα στο τρισδιάστατο μοντέλο της πλατείας, ορίζοντας κάποιες ώρες και ημερομηνίες ανά τον χρόνο. Συγκεκριμένα γίνεται απόδοση της διαδρομής του ήλιου και πως αυτός επηρεάζει την πλατεία ανά τέσσερις ώρες – από τις 8:00π.μ. μέχρι τις 8:00μ.μ. – σύμφωνα με τις ισημερίες και τα ηλιοστάσια του έτους. Το αποτέλεσμα παρέχει και χρήσιμες πληροφορίες σχετικά με την επιλογή της φύτευσης, τις θερμικές περιοχές που δημιουργούνται, καθώς, βοηθά επίσης στην λήψη σωστών αποφάσεων, σχετικά με τον χειρισμό της φωτοσκίασης.

3.6 Ανάλυση επιλογής υλικών

Η χρήση οικολογικών και βιοκλιματικών υλικών στην ανάπτυξη των εξωτερικών δημόσιων χώρων, είναι ζωτικής σημασίας για την επίτευξη μιας βιώσιμης και φιλικής προς το περιβάλλον συνείδησης. Από την επιλογή αυτών των υλικών προκύπτουν πολλά οφέλη, όπως:

- Η χρήση τους συμβάλλει στη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος αφού προέρχονται από ανανεώσιμες πηγές και είναι ανακυκλώσιμα υλικά.
- Προωθούν την αειφόρο διαχείριση των πόρων και την εξοικονόμηση ενέργειας κατά την παραγωγή τους.
- Δημιουργεί ένα περιβάλλον που είναι ευχάριστο και λειτουργικό για τους χρήστες του, προσφέροντας ανεπαίσθητα οφέλη σε όλους.
- Ενθαρρύνει την ευαισθητοποίηση και την ανάδειξη των περιβαλλοντικών ζητημάτων, προσφέροντας ένα παράδειγμα βιωσιμότητας και ευθύνης για το περιβάλλον.

Ο αειφορικός σχεδιασμός με τη χρήση βιοκλιματικών και οικολογικών υλικών, επιτρέπει τη δημιουργία μιας πλατείας που αντικατοπτρίζει τη σύγχρονη ευρωπαϊκή αισθητική και αναβαθμίζει το περιβάλλον της περιοχής. Επομένως, αξίζει να επενδύσουμε σε αυτά τα υλικά και να ενθαρρύνουμε την υιοθέτησή τους σε κάθε ανάπτυξη αστικού χώρου, προωθώντας έτσι ένα βιώσιμο μέλλον για τις πόλεις μας.

Μέταλλο (Ωστενιτικός χάλυβας)

Είναι μη μαγνητικός άρα δεν προκαλεί μεταβολή του γήινου ηλεκτρομαγνητικού πεδίου, συνεπώς δεν έχει επιδράσεις στον ανθρώπινο οργανισμό. Υπάρχουν επίσης και οι υπερωστενιτικοί ανοξείδωτοι χάλυβες για ακόμα υψηλότερη αντοχή στην διάβρωση από οξέα, χλώριο και χλωριούχα διαλύματα.

Εικόνα 71

Τσιμέντο (Novacem)

Το τσιμέντο Novacem, χρησιμοποιεί πυριτικά μαγνήσια τα οποία δεν εκπέμπουν καθόλου CO₂ κατά την καύση. Για κάθε τόνο τσιμέντου Portland που αντικαθίσταται από τσιμέντο Novacem, οι εκπομπές CO₂ μειώνονται κατά 850 kg.

Εικόνα 72

Εικόνα 73

Icestone

Το icedstone είναι υλικό επίστρωσης δαπέδων και πάγκων. Αποτελείται από γυαλί ανακύκλωσης και τσιμέντο. Είναι υλικό ιδιαίτερα ανθεκτικό, (πιο ανθεκτικό από το μάρμαρο), δεν χαράζεται, είναι ανθεκτικό στη θερμότητα και τέλος δεν θαμπώνει από την ηλιακή ακτινοβολία.

Εικόνα 74

Ξύλο (OSB) & (M-Wood2)

Το OSB Είναι δομικό πάνελ από βιομηχανοποιημένα ξύλα, στα οποία, μακριά σκέλη ξύλου συνδέονται μεταξύ τους με μια συνθετική κόλλα ρητίνης και φυτικά κεριά.

Το οικολογικό υλικό "M-Wood2" είναι ένα απολύτως ανακυκλώσιμο υλικό που χρησιμοποιείται για την επίστρωση δαπέδων. Επειδή αποτελείται από ξύλο ανακύκλωσης (55%) υπάρχουν κάποιες διαφορές στο χρώμα του, αλλά δεν χρειάζεται επιπλέον βάψιμο.

Εικόνα 75

Εικόνα 76

Συμπεράσματα

Μέσα από την εφαρμογή οικολογικών και βιοκλιματικών υλικών, η πλατεία Κοτζιά επιτυγχάνει τον εκσυγχρονισμό της και αποκτά μια νέα ευρωπαϊκή ταυτότητα και ύφος. Ο εκσυγχρονισμός αυτός επηρεάζει το κοινό με πολλούς τρόπους. Πρώτα από όλα, η ανάπλαση της πλατείας δημιουργεί έναν ελκυστικό και προσβάσιμο χώρο, προσφέροντας στους κατοίκους και τους επισκέπτες μια ποικιλία δραστηριοτήτων και εμπειριών, διεγείροντας ταυτόχρονα μέρος των αισθήσεων τους, κάνοντάς τους δέκτες πληροφοριών.

Η πλατεία προσφέρει περιοχές πρασίνου, που συμβάλλουν στην ανανέωση του αέρα και την παροχή φυσικής σκιάς. Η αειφορική σχεδίαση στην περιοχή μελέτης, συμβάλλει στην απορρόφηση των ακουστικών κυμάτων, δημιουργώντας έναν ήρεμο και ευχάριστο χώρο.

Ένας από τους κύριους στόχους της αναδόμησης, ήταν η επίλυση των λειτουργικών μειονεκτημάτων που εντοπίστηκαν. Ζητήματα όπως η επανένταξη του φυσικού στοιχείου, η δημιουργία περιοχών ανάπαυσης, η ανάδειξη του αρχαιολογικού πλούτου αλλά και διαχείριση του θέματος της σκίασης είναι μερικά από αυτά. Ο εκσυγχρονισμός της πλατείας Κοτζιά ενισχύει την αλληλεπίδραση μεταξύ των χρηστών, δημιουργώντας μια κοινότητα που μπορεί να συναντηθεί, να συνομιλήσει και να απολαύσει την πλατεία από κοντά.

Συνολικά, προκαλεί ευαισθητοποίηση στο κοινό σχετικά με τον αειφορικό σχεδιασμό και τη σημασία της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας. Οι πολίτες καλούνται να απολαύσουν τον χώρο και να αξιοποιήσουν τις περιβαλλοντικές προσβάσεις που προσφέρει η πλατεία, ενθαρρύνοντας τη βιώσιμη συμπεριφορά και την υπευθυνότητα έναντι του περιβάλλοντος, αποτελώντας ένα παράδειγμα για βιώσιμο σχεδιασμό και προάγει την ανάπτυξη μιας περιβαλλοντικά συνειδητής κοινότητας.

...ΠΡΙΝ

ΜΕΤΑ...

Βιβλιογραφία

- Αίσωπος, Γ., Ο ελληνικός δημόσιος χώρος, Αρχιτεκτονικά θέματα, τεύχος 37, 2003
- Αραβαντινός Αθ., Κοσμάκη Π., Υπαίθριοι χώροι στην πόλη, Αθήνα: Εκδόσεις Συμεών, 1988
- Δανιήλ Ν. Μ., Δημόσιος χώρος και δημόσια ζωή στη σύγχρονη πόλη. Κοινωνικοψυχολογική προσέγγιση του εμπορικού πολυλειτουργικού κέντρου στην Ελλάδα, Διδακτορική Διατριβή, Θεσσαλονίκη: Τμήμα αρχιτεκτόνων Πολυτεχνικής σχολής, Α.Π.Θ., 2007
- Δεσποτόπουλος Ι., Η ιδεολογική δομή των πόλεων, Αθήνα: Ν.Τ.Υ.Α. Press, 1997
- Ιωάννου Ε., Ερευνητική εργασία, «Η πλατεία ως τόπος διεξαγωγής της δημόσιας ζωής. Κοινωνιολογική προσέγγιση πλατειών στα Χανιά», Πολυτεχνείο Κρήτης, Σ.Α.Μ., 2017
- Καρούτσου Ό., Ερευνητική εργασία, «Δημόσιος Αστικός Χώρος - Αντιληπτικές Προσεγγίσεις», Βέροια 2010.
- Κίζης Γ., Αποκατάσταση μνημείων-Αναβίωση ιστορικών κτιρίων στην Αττική, τόμος 1ος, Αθήνα, 2004.
- Gehl J., «Η ζωή ανάμεσα στα κτίρια», Πανεπιστημιακές εκδόσεις Θεσσαλίας, 2013.
- Carmona M., Heath T., Oc T., Tiesdell S, Public places – Urban spaces. The dimensions of Urban Design, Great Britain: Architectural Press, 2003

Ηλεκτρονική Βιβλιογραφία

- http://anakaluptontas-thn-athina.blogspot.com/p/blog-page_9270.html
- <https://greeceparadise.gr/arxitektonikes-epiroes/>
- <https://24grammata.com/η-ιστορία-του-κεντρικού-κτηρίου-της-εθ/>
- https://el.wikipedia.org/wiki/Μέγαρο_Μελά
- <https://www.greekschannel.com/gr/ernestos-tsiller-o-arxitektonas-poy-stolise-thn-athhna/>
- https://artandlife.gr/athens/locations/Plateia_Kotzia?page=3
- https://www.meteoblue.com/el/καιρός/historyclimate/climatemodelled/Athens_Ελλάδα_262565
- https://en.m.wikipedia.org/wiki/High_Line
- <https://www.nycgovparks.org/parks/the-high-line>
- <https://land8.com/reinterpreting-nature-in-design-teikyo-heisei-university-nakano-campus/>
- <https://artandseek.org/2011/07/08/philip-johnson-discusses-the-inspiration-behind-fort-worth-water-garden/>
- https://en.wikipedia.org/wiki/Fort_Worth_Water_Gardens

Ηλεκτρονική Βιβλιογραφία

- <https://tsipiras.gr/oikologiki-domisi/>
- http://gfragkiadakis.gr/?page_id=2675
- <https://evenmbetter.wordpress.com/2011/09/22/material-of-the-year-winner-novacems-carbon-negative-cement/>
- <https://materialdistrict.com/material/icestone/>
- https://el.wikipedia.org/wiki/Ανοξειδωτος_χάλυβας

Παραπομπές

- ^[1] Μπαμπινιώτης Γ., Λεξικό της Νέας Ελληνικής γλώσσας, Αθήνα: Κέντρο Λεξικολογίας, 1998.
Ανακτήθηκε 08/05/2023
- ^[2] Carmona M., Heath T., Oc T., Tiesdell S, Public places – Urban spaces. The dimensions of Urban Design, Great Britain: Architectural Press, 2003.
Ανακτήθηκε 11/05/2023
- ^[3] Larco N., “What is Urban”, Places, v.15, no.2, 2003.
Ανακτήθηκε 11/05/2023
- ^[4] Gausa, M., Gaullart, V., Muller, W., et al., “The Metapolis Dictionary of Advanced Architecture”, Barcelona, 2003.
Ανακτήθηκε 29/05/2023
- ^[5] Gehl J., «Η ζωή ανάμεσα στα κτίρια», Πανεπιστημιακές εκδόσεις Θεσσαλίας, 2013.
Ανακτήθηκε 15/05/2023
- ^[6] Roger R. G., 23 July 1933 – 18 December 2021, British-Italian architect.
Ανακτήθηκε 17/06/2023
- ^[7] William H. W., «The Social Life of Small Urban Spaces», Conservation Foundation, 1980.
Ανακτήθηκε 21/05/2023
- ^[8] Gehl J., «Η ζωή ανάμεσα στα κτίρια», Πανεπιστημιακές εκδόσεις Θεσσαλίας, 2013.
Ανακτήθηκε 15/05/2023
- ^[9] Winckelmann J.J., 1717-1768, Austrian Art historian, archaeologist.
Ανακτήθηκε 08/06/2023
- ^[10] Αφίσες από εκδηλώσεις που έχουν πραγματοποιηθεί στην πλατεία Κοτζιά
https://artandlife.gr/athens/locations/Plateia_Kotzia?page=1
Ανακτήθηκε 11/06/2023
- ^[11] Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας <http://www.opengov.gr/minenv/?p=189>
Ανακτήθηκε 13/06/2023
- ^[12] Έρευνες Ψυχολογίας και Ψυχικής Υγείας <https://www.psychology.gr/erevnes-psyxologias/5400-pos-ta-fyta-epidroyn-thetika-stin-psyxologia-mas.html>
Ανακτήθηκε 13/06/2023

Πηγές Εικόνων

Εικόνα 01 <https://publicspaces.eu/wp-content/uploads/2022/07/High-quality-designs-with-excellent-functionality-and-dependability..jpg>

Εικόνα 02

https://images.adsttc.com/media/images/5f6b/36b4/63c0/177d/1000/0299/large_jpg/Gianluca_Stefani_-_rule1.jpg?1600861869

Εικόνα 03 <https://tate.cmacmillanmarin-admin.com/wp-content/uploads/2023/03/commonbond-student-loan-forgiveness-1024x576.webp>

Εικόνα 04 <https://assets.bwbx.io/images/users/iqjWHBFdfxIU/iYb3DP9NqRcU/v0/-1x-1.jpg>

Εικόνα 05 https://assets-global.website-files.com/581110f944272e4a11871c01/593ffda770fe51499abc6dc6_washington_sq_nyc.png.jpg

Εικόνα 06 <https://cdn.designrulz.com/wp-content/uploads/2014/09/designrulz-12.jpg>

Εικόνα 07 <https://www.pps.org/article/our-top-10-placemaking-articles-of-2018>

Εικόνα 08 <https://www.oregonmetro.gov/news/new-community-placemaking-program-supports-reimagining-public-space>

Εικόνα 09 https://dn60005mpuo2f.cloudfront.net/wp-content/uploads/2016/01/IMG_0002-copy-660x495.jpg

Εικόνα 10 <https://moresports.network/wp-content/gallery/abeckett-urban-square/7-John-Gollings.jpg>

Εικόνα 11 <https://fundraising.co.uk/wp-content/uploads/2022/10/pexels-keira-burton-6146931-1-1-768x513.jpg>

Εικόνα 12 <https://images.adsttc.com/media/images/5edb/6bd6/b357/653d/3f00/01e7/slideshow/20西側入□.jpg?1591438284>

Εικόνα 13 https://mir-s3-cdn-cf.behance.net/project_modules/1400/821d5c21940723.57fb4b0edfb14.jpg

Εικόνα 14

https://www.juliusbaer.com/fileadmin/_processed_/9/d/csm_170827_konzertkino_c_daniel_dittus25_b4b80fda74.jpg

Εικόνα 15 <https://www.arch2o.com/wp-content/uploads/2016/01/Arch2O-metro-bilbao-station-foster-and-partners.jpg>

Εικόνα 16

<https://images.adsttc.com/media/images/5ac2/cccb/f197/cc58/9200/002e/newsletter/DSC09848.jpg?1522715842>

Εικόνα 17

https://images.adsttc.com/media/images/5db5/ea63/3312/fdea/7a00/032a/newsletter/Rahul_6.jpg?1572203098

Εικόνα 18 <https://i.pinimg.com/736x/63/b5/95/63b595486fff10bb6645dcbb4d35a590--project-for-public-spaces-urban-planning.jpg>

Εικόνα 19

https://www.juliusbaer.com/fileadmin/_processed_/0/4/csm_general_gordon_square_c_gustafson_porter_bowman_cd8f1a64ac.jpg

Εικόνα 20 https://encrypted-tbn1.gstatic.com/images?q=tbn:ANd9GcS394sYnKAqPFx0_JR2-kr1xkkTOBUPeF33s0M4JaylulyAy3iF

Εικόνα 21 <https://www.juniorsclub.gr/wp-content/uploads/2020/05/parka-se-olo-ton-kosmo-3.jpg>

Εικόνα 22 <https://perierga.gr/wp-content/uploads/2012/04/highlinepark2.jpg>

Εικόνα 23 <https://perierga.gr/wp-content/uploads/2012/04/highlinepark1.jpg>

Εικόνα 24 <https://architectureboard.files.wordpress.com/2017/06/20141126103548967.jpg?w=1024>

Εικόνα 25 <http://www.s-onsite.com/works/detail.html?id=80>

Εικόνα 26 https://land8.com/wp-content/uploads/2017/07/TNC_KF_005-D_A_Katsuhisa-Ki.jpg

Εικόνα 27 https://land8.com/wp-content/uploads/2017/07/TNC_KF_003_D_A_Katsuhisa-Ki.jpg

Εικόνα 28 https://land8.com/wp-content/uploads/2015/01/TNC_KF_004_D_A_Katsuhisa-Ki.jpg

Εικόνα 29 <https://i.pinimg.com/originals/1d/0c/df/1d0cdf622beab9ea0fdd1720c4e2e65b.jpg>

Εικόνα 30 <https://steve-lovelace.com/wordpress/wp-content/uploads/2014/04/fort-worth-water-gardens-09-1024x768.jpg>

Εικόνα 31 <https://hdrcreme.com/photo-gallery/14324/fort-worth-water-gardens>

Εικόνα 32 https://i.moool.com/img/2018/07/201710250001228356.jpg?x-oss-process=style%2Fboombox_image1600

Εικόνα 33 <https://www.fortworth.com/listings/fort-worth-water-gardens/2989/>

Εικόνα 34 <https://exploringgreece.tv/athina/plateia-kotzia-o-archaiologikos-choros-sto-kentro-tis-athinas-poy-isos-de-gnorizeis/40145/>

Πηγές Εικόνων

- Εικόνα 35 https://cdn.pixabay.com/photo/2016/08/23/00/52/greece-1613310_1280.png
- Εικόνα 36 <https://www.news247.gr/img/8042/6424797/802000/o/660/0/ar1.jpg>
- Εικόνα 37 <https://www.news247.gr/img/9830/6424784/599000/o/660/0/p1.jpg>
- Εικόνα 38 <https://www.news247.gr/img/3919/6424789/357000/o/660/0/v1b.jpg>
- Εικόνα 39 http://www.academyofathens.gr/sites/default/files/megar_ext%201.jpg
- Εικόνα 40 <https://all.gr/wp-content/uploads/2021/04/φωτο-αρχικη-Τσιλλερ.jpg>
- Εικόνα 41 https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/8/82/Το_Μέγαρο_Μελά.jpg/330px-Το_Μέγαρο_Μελά.jpg
- Εικόνα 42 <https://www.forin.gr/files/7620?placement=article&vw=1200>
- Εικόνα 43 https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/b/bf/Δημαρχείο_Αθηνών_9734.jpg/330px-Δημαρχείο_Αθηνών_9734.jpg
- Εικόνα 44 <https://tetysolou.files.wordpress.com/2018/12/Δημοτικό-Θέατρο-1910.jpg?w=300>
- Εικόνα 45 <https://docplayer.gr/50049824-Anaplasti-plateias-kotzia.html>
- Εικόνα 46 <https://artandlife.gr/images/standard/63987.jpg>
- Εικόνα 47 <https://artandlife.gr/images/standard/16257.png>
- Εικόνα 48 <https://artandlife.gr/images/standard/14860.png>
- Εικόνα 49 <https://artandlife.gr/images/standard/717712.jpg>
- Εικόνα 50 <https://artandlife.gr/images/standard/709987.jpg>
- Εικόνα 51 <https://artandlife.gr/images/standard/211038.png>
- Εικόνα 52 <https://artandlife.gr/images/standard/694135.jpg>
- Εικόνα 53 <https://artandlife.gr/images/standard/429832.jpg>
- Εικόνα 54 <https://www.exalcoeconomy.gr/wp-content/uploads/2018/07/2-MAP.png>
- Εικόνα 55 Προσωπική Λήψη
- Εικόνα 56 Προσωπική Λήψη
- Εικόνα 57 Προσωπική Λήψη
- Εικόνα 58 Προσωπική Λήψη
- Εικόνα 59 <https://www.google.com/maps> σε επεξεργασία
- Εικόνα 60 Προσωπική Λήψη
- Εικόνα 61 Προσωπική Λήψη
- Εικόνα 62 Προσωπική Λήψη
- Εικόνα 63 Προσωπική Λήψη
- Εικόνα 64 Προσωπική Λήψη
- Εικόνα 65 Προσωπική Λήψη
- Εικόνα 66 Προσωπική Λήψη σε επεξεργασία
- Εικόνα 67 Προσωπική Λήψη σε επεξεργασία
- Εικόνα 68 Προσωπική Λήψη σε επεξεργασία
- Εικόνα 69 Προσωπική Λήψη σε επεξεργασία
- Εικόνα 70 <https://www.google.com/maps> σε επεξεργασία
- Εικόνα 71 <http://gr.eo-aluminum.com/uploads/202015294/en-1-4961-austenitic-stainless-steel01580696237.jpg>
- Εικόνα 72 <https://evenmbetter.files.wordpress.com/2011/09/novacem-carbon-negative-cement.jpg>
- Εικόνα 73 <https://futureearth.com.au/wp-content/uploads/2011/08/carbon-negative-cement.jpg>
- Εικόνα 74 <https://materialdistrict.com/wp-content/uploads/2012/06/GLA222-1-601x400.jpg>
- Εικόνα 75 <http://gfragkiadakis.gr/wp-content/uploads/2015/04/osb-300x225.jpg>
- Εικόνα 76 <https://encrypted-tbn0.gstatic.com/images?q=tbn:ANd9GcQ5JnUGhHzpekovhU-1cLJ7TIWO5LkS8VNyenaqDypNUwZzeufsv4E0E0Jk9PwRmuUGIXlc&usqp=CAU>

